

2021

Illustrasjon: Børge Bredenkjær

Norske arkitekters
landsforbund

Årsrapport

Innhold

Takk for alt vi har lært	s. 3
Kari Bucher, generalsekretær	
Nytt år og ny president	s. 4
Adnan Harambasic, president i NAL	
NALs fagavdeling	s. 5
Tidsskriftene	s. 9
Lokalforeningene	s. 11
Agder arkitektforening	s. 11
Bergen arkitektforening	s. 11
Drammen arkitektforening	s. 12
Hedmark og Oppland arkitektforening	s. 12
Møre og Romsdal arkitektforening	s. 12
Nord-Norges arkitektforening	s. 13
Nord-Trøndelag arkitektforening	s. 14
Oslo arkitektforening	s. 14
Sogn og Fjordane arkitektforening	s. 18
Stavanger arkitektforening	s. 18
Telemark arkitektforening	s. 18
Trondhjems arkitektforening	s. 19
Vestfold arkitektforening	s. 20
Østfold arkitektforening	s. 21
NAL student	s. 23
Organisasjonen	s. 24
Regnskap	s. 30

Takk for alt vi har lært!

I 2021 har vi lært oss mange nye saker!

I NAL har vi lært hvor viktig det var at vi satset på digitale kurs. Endelig har vi kunnet være til stede med tilbud til alle medlemmene i forbundet, helt uavhengig av hvor i landet dere er bosatt.

Vi har erstattet Arkitekturdagen med fire fagdager under overskriften bærekraft. Det har blitt knallbra, med høye deltakerantall og naturligvis digitalt gjennomført. Dette er vi skikkelig stolte av! Tematikken er en god opptakt til verdenskongressen i København i juli 2023, som har overskriften *Sustainable Futures – Leave No One Behind* og til neste Arkitekturdag i 2022 - som sammen med Oslo arkitekturtriennale har tema nabolag.

Det andre vi har lært, er hvordan utvikle helt nye nettsider og hvordan innføre et nytt medlemssystem. Det er klart det har vært humper i veien og forsinkelser her og der, og vi har lært hvor store ressurser det kreves av en liten organisasjon å få det på beina.

I samme åndedrag kan vi si at vi har lært hvor tålmodige medlemmene er, og vi håper vi har kunnet svare alle som har lurt på alt fra innlogging på «mine sider» til hvordan vi skal endre adressen ... Det har vært et skikkelig stort løft for oss, og vi gleder oss til at alt er på skinner og at medlemmene ser nytten av det.

Vi har også lært at ingenting slår et fysisk møte! Vi utsatte vårt årlige representantskapsmøte til september for å være helt sikre på at vi kunne treffes fysisk. 24. september fikk vi samlet alle sammen til både interessante og viktige diskusjoner i organisasjonen. Vi fikk et presidentskifte også, og Adnan Harambasic tiltrådte vervet for neste 3-årsperiode. Vi er storfornøyde med arbeidet til valgkomiteen! Adnan har styreverfaring fra NAL, og kjenner organisasjonen godt.

Midt i året fikk vi et Arkitekturopprør som var både utfordrende og interessant. Lynkjapt benyttet vi anledningen til å debattere temaet i et frokostmøte i Arkitektenes hus, og vi hadde 1300 med oss digitalt. Fantastisk oppslutning. I begeistringens bestemte vi oss for at dette skal vi fortsette med. Høyaktuelle frokostmøter - det gleder vi oss til å gjøre mer av i 2022.

Men vi er ikke utlærte. Det viktigste vi alle gjør nå, er å følge med på klimakampen. Vi må tenke klokt om hvilken rolle arkitektur kan ha i denne sammenhengen. Som vi vet er byggenæringen ansvarlig for en altfor stor andel av CO2-utslippene i verden, og vi må sørge for å være en del av løsningen.

Høstens store thriller har vært å følge med på stortingsvalg, ny regjering og fordeling av ministerpostene - blant annet med det gledelige resultatet at vi har fått en næringsminister som er svært opptatt av bærekraft i alle dimensjoner. Det er mange i bransjen som føler (eller håper) at vi har fått vår egen mann inn på tinget, og vi har store forventninger til hva den entusiastiske og kunnskapsrike Jan Christian Vestre kan få til.

Jeg vil takke for det samme som i fjor; for et svært bratt, men også lærerikt år.

Takk for at vi fremdeles har et godt og faglig fellesskap, og at dere engasjerer dere på vegne av faget og fremtiden.

Vi har klart oss bra i 2021, og nå står vi alle overfor et nytt og ukjent år.

Hvilke nye muligheter vil oppstå, hvilke faglige kamper og diskusjoner vil vi møte?

Og hva skal glede oss inn i 2022?

Det eneste som er sikkert, er at det ikke blir kjedelig.

Kari Bucher, generalsekretær i Norske arkitekters landsforbund

Generalsekretær Kari Bucher, foto: Tommy Ellingsen

Nytt år og ny president

Jeg ble valgt som ny president i Norske arkitekters landsforbund på representantskapsmøtet i september, og som relativt fersk i denne rollen så synes jeg at det er naturlig at jeg overlater gjennomgang av fjoråret til vår enormt flinke generalsekretær, Kari Bucher. Jeg ønsker derimot å peke på noen av muligheter og utfordringer som vil prege styrets arbeid i 2022 – og som også henger sammen med hvorfor jeg ønsket å innta dette vervet:

- Politisk påvirkningsarbeid mot lokalvalget i 2023
- Arkitekturens hus
- Økonomi

For å ivareta arkitekturens og arkitektens faglige integritet, og for å styrke fagets samfunnsrelevans, er vi nødt til å arbeide bevisst og kontinuerlig politisk. Dette er viktig både på et lokalt og nasjonalt nivå. Alt som besluttes på et nasjonalt nivå iverksettes lokalt, og det er derfor helt nødvendig at vi koordinerer vår innsats på begge disse nivåene. Lokalvalget kommer neste år og alle partiene er i gang med arbeidet med partipolitiske program. Derfor er det viktig at NAL sammen med lokallagene tar initiativ til å møte lokalpolitikere landet rundt, og benytter muligheten til å fremme både fagets betydning og saker som er vesentlige for oss.

NAL har sammen med Oslo arkitektforening hatt møter med de største partiene i Oslo, og vi vil gjerne bistå andre lokallag i å ta initiativ for tilsvarende møter lokalt. Vi har både erfaring og presentasjonsmateriale som vi kan dele, og vi deltar gjerne i møtene om det er fornuftig og ønskelig. Dette arbeidet vil vi også fortsette med videre mot neste stortingsvalg.

Noen saker i NAL har hatt en tendens til å ta lang tid å beslutte. Det kan både skyldes at de er komplekse og utfordrende, og det kan skyldes manglende kontinuitet og endring i prioriteringer ved hver ny president, landsstyre og RS/lokalledere. Arkitekturens hus er en slik sak. Hva som er egnet sted og formidlingsarena for oss som organisasjon i fremtiden, er ikke lett å være hundre prosent sikker på. Uansett hva vi faller på så skal Arkitekturens hus være et verktøy som muliggjør oppnåelse av våre mål om

å være både en synlig og respektert aktør i samfunnet, og et møtested for våre medlemmer. Det er viktig at våre medlemmer som virker andre steder i landet, også opplever huset som sitt. NAL og OAF har siden i fjor høst jobbet sammen med å komme frem til en omforent strategi som skal legges frem til representantskapet i midten av 2022.

Vi har forhåpentligvis lagt noen krevende pandemi-år bak oss nå. Jeg vil berømme både forrige styre, president og RS-representanter for at de sammen med administrasjon tok de nødvendige grepene for å sikre organisasjonens økonomi. Dessverre er vi nå vitner til en utrolig dramatisk utvikling i Ukraina og en krig som vil påvirke oss alle, både på et personlig og et profesjonelt plan. Vi kommer til å få nye kolleger som har mistet mye og som trenger å få mulighet til å komme i arbeid. Sammen må vi se hvordan vi som organisasjon og enkeltmedlemmer kan hjelpe til. Usikkerheten rundt verdens økonomiske utvikling vil også kunne prege vår bransje, og vår organisasjon. Derfor er vi nødt til å gjøre kloke valg og prioriteringer når det gjelder NALs økonomi også i årene som kommer.

Til slutt så skal vi endelig møtes igjen på Arkitekturdagen i september, med nabolag som tema og bakteppe for diskusjoner, forelesninger og utstillinger. Jeg gleder meg og håper å møte mange av dere enten fysisk i Oslo, på det nye Nasjonalmuseet, eller digitalt gjennom løsninger vi kommer til å tilby i samarbeid med våre lokallagforeninger mange steder i landet.

Adnan Harambasic,
president i Norske arkitekters landsforbund

Adnan Harambasic ble valgt til NAL-president i september 2021. Foto: Arkitektnytt

NALs fagavdeling

Fagavdelingen er organisert i seks programmer: arkitektur- og fagrådgiving, by- og stedstuvikling (Bylivsenteret), forskning og utvikling, kurs og kompetanse, konkurranser og parallelle oppdrag og prosjekter.

Fagpolitisk arbeid

NALs fagavdeling skal sette NALs formålsparagraf ut i livet, derfor er det arkitektens rammevilkår og det å synliggjøre arkitektur som verdiskaper i samfunnet hovedelementene i det vi arbeider med. NAL skal bidra til å sette klimaspørsmålet øverst på dagsorden i vår bransje og utvikle løsninger basert på FNs klimarapporter og bærekraftsmål, og dette forsøker vi løfte frem i alle prosjekter og formidling.

For å ha politisk gjennomslagskraft og synlighet i media, må NAL være kompetente, relevante, tilgjengelige og anses som et viktig talerør for arkitekter. Fagavdelingen søker derfor kompetanse og samarbeid som kan dyktiggjøre oss og gi oss innsikt og nettverk for å være relevante og interessante. Målet er at alle i fagavdelingen skal bidra aktivt i påvirkningsarbeid på ulike nivå, og ha god kjennskap til fagpolitiske saker og prosesser for påvirkning.

Et viktig ledd i dette arbeidet, er å svare på offentlige høringer. I 2021 har høringer vi har svart i stor grad berørt NALs politiske satsingsområder. Første halvdel av 2021 handlet om viktige avklaringer i NOU 13 og 15. Vi jobbet også med tema som strandsoneloven, byggkvalitetsutvalget, grønne tak og fasader, samt forslag til ny boligsosial lov. Andre del av 2021 handlet om European Green Deal, fornybar-direktivet, klimakrav til bygninger og fortettningsplaner. Mot slutten av året jobbet vi med byarkitekten i Oslo som ble innsendt i 2022 rett over nyåret.

For å ha politisk gjennomslagskraft og synlighet i media, må NAL være kompetente, relevante, tilgjengelige og anses som et viktig talerør for arkitekter.

NAL skal bidra til å fremme den allmenne forståelsen for arkitektur. Fagsjef Camilla Moneta har ved to anledninger deltatt som arkitektfaglig ekspert i VG over flere sider. Den ene gangen om ferdighytter, og senere en reportasje der ferdighus skulle bedømmes. Oppslagene var blant VGs mest leste artikler i 2021. Fagsjefen

har i år også skrevet kronikkene «Håper vi snart får se ferdighusmodellen Varig» i VG, «Arkitekter tar ansvar for bærekraftig utvikling» i Aftenposten, og skrevet om bærekraft på Bygg.no : « The scunk at the picnic». Hun har deltatt i podcasten *Morgendagens by* om stygt og pent i arkitekturen, bidratt til en reportasje i Aftenposten der hun fikk med en Aleksander Olderup Jensen og beskrev ti bygg i Oslo som en motvekt til Arkitektur-opprørenes utvalg: «Arkitektene slår tilbake: - Det var kjempelett å finne flotte prosjekter», debattert Arkitekturopprøret i NRKs Ukeslutt, på Dagsnytt 18 og Kveldsnytt, i tillegg til diverse intervjuer i nasjonale og lokale aviser, knyttet til boligkvalitet og bærekraft.

Fagsjefen har også ledet sju samtaler gjennom året, både på digitale arrangement og konferanser, med temaer som bærekraft, folkehelse, transformasjon, rehabilitering og ombruk, om fargebruk og om aldersvennlig stedsutvikling. Fagavdelingen uttaler seg også om stedsutvikling i kommunene, konkurransevilkår og lovverk og inspirerende prosjekter både til lokalpresse og i egne publikasjoner.

Fagavdelingen holder dessuten innlegg og deltar i debatter og webinarer, og vi er med å arrangere åpne debatter om aktuelle saker som vi strømmer digitalt.

I tillegg er vi involvert i utvikling av prosjekter knyttet til arkitektur og stedsutvikling som både løfter faglighet og gir oss nye erfaringer, nettverk og innsikt.

Kursvirksomheten

Kursvirksomheten i NAL tilbyr etterutdanningskurs innenfor et bredt spekter av tema. Nytt i 2021 var at vi arrangerte fire digitale fagdager, med klima, miljø, sosial og økonomisk bærekraft på agendaen.

De fleste av deltakerne på kurs og fagdager

er arkitekter og planleggere i privat og offentlig sektor.

Nytt i 2021 var også et økende salg av kurs til grupper, da spesielt til fagdagene, men også til enkeltkurs.

Som foredragsholdere engasjerer vi arkitekter og medlemmer som deler kunnskap og erfaring og som viser eksempler fra praksis. I tillegg inviterer vi forskere og eksperter innenfor de spesifikke kurstemaene. Til noen kurs innhenter vi foredragsholdere fra utlandet. NAL har en rekke ulike samarbeidspartnere, som bidrar til kontinuerlig nyskaping og et høyt faglig nivå.

I 2021 arrangerte NAL 23 kurs og fire fagdager. Antall betalende deltakere på våre kurs var 1550. Totalt ble det gjennomført 56 arrangementer. Av dette var det i tillegg til kursene også frokost-møter, som Brød og miljø, materialtreff og frokostdebatter samt enkelte korte kurs.

Alle våre arrangementer i 2021 ble strømmet og har blitt tilgjengelig i ettertid som nettkurs/opptak. Noen kurs ble arrangert direkte via digital plattform, uten opptak.

I 2021 introduserte NAL nye kursnettsider. I forbindelse med dette var det mye arbeid med utvikling og tilpasning samt flytting av kurs fra gamle til nye plattformer.

Bylivsenteret

Bylivsenteret er Norske arkitekters landsforbunds satsing på stedsutvikling. Formålet er å bistå små og mellomstore kommuner i deres arbeid med bærekraftig stedsutvikling og samtidig bidra til gode rammevilkår for NAL-medlemmer og arkitektstanden generelt. Vi skal stimulere til at kommunene tar gode valg knyttet til arkitektur og stedsutvikling, og benytter arkitektkompetanse for å oppfylle politiske mål. Senteret mottar støtte over statsbudsjettet.

I løpet av 2021 har Bylivsenteret gitt råd og bistand til en rekke kommuner i deres arbeid med stedsutviklingsprosesser. I løpet av 2021 har vi gjennomført parallelloppdragsprosesser med Nesna, Sortland, Verdal og Vikeså kommune. Bylivsenteret har også gjennomført verksteder og foredrag for kommuner, fylker og myndigheter.

I 2021 gjennomførte vi evaluering av mål-oppnåelsen for alle parallelloppdragene som ble avsluttet i 2019 og 2020, ved bruk av telefonintervjuer med prosjektlederne i kommunene. Evalueringen viste at arbeidet Bylivsenteret gjør har positiv effekt. De fleste kommunene har endret arbeidsmetode og alle har styrket samarbeidet med befolkning og næringsliv. Mange trekker frem sluttrapporten med ti konkrete råd

som svært verdifull, og har fulgt opp rådene i etterkant.

Fra 2021 har det vært ny ledelse i Bylivsenteret, noe som har medført kursendringer og noen nye prioriteringer. Bylivsenteret skal være tydeligere på hvordan man bruker arkitektur og byforming i stedsutvikling. Det skal arbeides spesielt med profesjonalisering av parallelloppdragene, og oppfølging av gjennomføring i prosjektene. Bylivsenteret vil hjelpe hver enkelt kommune som har gjennomført parallelloppdrag med «oversetting» av konkrete råd til strategiske gjennomførings-tiltak og innpassing i kommunale planer.

Vi har dette året formalisert samarbeidet med Distriktsenteret, samt kartlagt og fått noen nye samarbeidspartnere. Bylivsenteret er nå fint innpasset i NALs fagavdeling, med gode faglige ressurser. Bylivsenteret har potensiale til å samarbeide med flere aktører og å hjelpe mange flere kommuner enn vi gjør i dag, men vi har begrensede ressurser. Bylivsenteret står i fare for å måtte begrense innsatsen hvis ikke støtte eller inntekt øker.

Bylivskonferansen ble gjennomført digitalt i november, fra Arkitektenes hus. Tema var Småbyliv – strategier for bærekraftig stedsutvikling. Det ble tatt utgangspunkt i regjeringens strategi for småbyer og større tettsteder som regionale kraftsentre. I tillegg til foredrag og sofasamtaler ble årets Attraktiv by-pris presentert. 160 deltakere deltok, og tilbakemeldingene på gjennomføringen og det faglige innholdet var gode.

Bylivsenteret arbeider med å utvikle og løfte frem forbilder. Vi samarbeider med andre aktører for å utvikle ny kunnskap knyttet til stedsutvikling. *Håndbok i aldersvennlig stedsutvikling* ble utvidet i 2021 og Bylivsenteret arrangerte verksted om temaet under Folkehelsekonferansen, som arrangeres av Helsedirektoratet. Prosjektet *Skoleanlegg for bærekraftige byer og samfunn* - med vekt på sambruk og universelt utformet

arkitektur er i gang. Prosjektet skal løfte fram tre pilotprosjekter som viser hvordan flerfunksjonelle skoleanlegg kan utgjøre kjernen i et attraktivt og levende lokalmiljø, der alle kan delta. Sparebankstiftelsen DNB støtter prosjektet, Bufdir er prosjekteier og NAL gjennomfører prosjektet. Publikasjonen Attraktiv by – statens pris for bærekraftig by- og stedsutvikling - Forbilder, er utviklet av Bylivsenteret, og vil være et viktig verktøy for å inspirere og vise fram forbilder.

I 2021 startet utviklingen av et opplæringsprogram i strategisk byledelse av KS, med NAL og Bylivsenteret som en viktig kompetanseleverandør. Programmets formål er å dyktiggjøre offentlige beslutningstakere i norske kommuner i arbeidet med å utvikle bærekraftige byer og tettsteder.

Det har i år vært god dokumentasjon av stedsutviklingsprosjekter bistått av Bylivsenteret og spredning av kunnskap gjennom nyhetsbrev, hjemmeside og presse.

Konkurranser

Samklang, Bodø domkirke, Atelier Oslo

Konkurransåret 2021 var preget av flere åpne konkurranser. Flere av konkurransene hadde høye deltakertall med innleverte utkast fra både Norge og Norden. I januar ble den åpne plan og designkonkurransen om Nytt verkstedbygg på Follo Museum (MiA) med 121 innleverte konkurranseutkast avsluttet, deretter ble følgende åpne plan og designkonkurranser utlyst hvor NAL var konkurransesekretariat og jurysekretær:

- Idékonkurranse Indre Laksevåg Bergen (32 innleverte forslag),
- Gang og sykkelbru over Skjærvagapet Lillestrøm (20 innleverte forslag),
- Nytt museum på Domkirkeodden Hamar (110 innleverte forslag)
- Verdensarvsenter ved Urnes Stavkirke (119 innleverte forslag)

I tillegg til disse fem åpne var NAL konkurransesekretariat og jurysekretær for følgende begrensede konkurranser:

- Kirke og kommunehus på Klepp
- Tilbygg og ombygging av Bodø domkirke
- Ny driftssentral med studentboliger Campus Gjøvik
- Utvikling av Torp bruk i Fredrikstad
- Nye Sarpsborg bibliotek

NAL har som mål å ta større del i pris og designkonkurranser (anbudskonkurranser med løsningsforslag) for å kunne kvalitetssikre den faglige juryeringen av løsningsforslaget i disse anbudskonkurransene. I 2021 ble NAL invitert til å være juryleder og juryens sekretær i pris og designkonkurransen om Nye Sarpsborg bibliotek.

På initiativ fra Rådgivende Ingeniørers Forening (RIF) og Arkitektbedriftene i Norge (AiN) ble NAL invitert til å være med i en arbeidsgruppe for å diskutere pris og designkonkurranser. Tema for rapporten som ble utarbeidet var «Konkurransmodeller - totalentreprise med løsningsforslagvurdering med forslag til 6 hovedgrep for forbedring». Gruppen bestod av Statsbygg, RIF, NAL, Entreprenørforeningen, Afag, AiN.

De åpne- og begrensede konkurransene startet også en debatt på slutten av året, hvor debattantene kom med kritikk av vinnerutkastene i diverse arkitektkonkurranser: de siste avsluttede konkurransene avfødte lite interessant og nyskapende arkitektur. Debattantene uttrykte frustrasjon over at strenge rammebetingelsene ofte gjør at forslagene som vinner gjerne er de som lettest lar seg realisere, framfor de mest interessante arkitektoniske idéer.

Covid-19 har nok påvirket konkurransesituasjonen også i 2021, men med tilbakeblikk på årets omfang sett opp mot tidligere år ser det ut som konkurransevirkomheten i de norske kommuner har vært stabil også i pandemien.

Oppsummert var NAL var i større og mindre grad involvert i 23 konkurranser, 18 begrensede og fem åpne.

Debattantene uttrykte frustrasjon over at strenge rammebetingelsene ofte gjør at forslagene som vinner gjerne er de som lettest lar seg realisere, framfor de mest interessante arkitektoniske idéer.

I 2021 oppnevnte konkurransekomiteen 19 arkitekter MNAL og fem landskapsarkitekter MNLA som jurymedlemmer i 14 ulike konkurranser, fire arkitekter til fire arkitektur-

prisjuryer og tre arkitekter MNAL til utvelgelseskomiteer for tre begrensede arkitektkonkurranser.

NALs bibliotek

NALs bibliotek er et fagbibliotek tilgjengelig for alle arkitekter som er medlem av NAL, NIL og NLA. Også andre interesserte kan besøke oss og ta en titt i samlingen. Vi hjelper alle som ønsker det så godt det lar seg gjøre, men medlemmer vil bli prioritert.

Biblioteket tilbyr oppdaterte søkbare referanse-databaser for artikler, arkitektkonkurranser og fagbøker. Disse er tilgjengelig for medlemmer og abonnenter på arkitektur.no. I artikkelbasen registreres kontinuerlig alle artikler fra Arkitekt-nytt fra 1953, tidligere Byggekunst fra 1919 og Arkitektur N. I tillegg registreres norske prosjekter publisert i utenlandske og andre norske tidsskrifter. Medlemmer som henvender seg til biblioteket kan få skannet ønskede artikler og motta disse på e-post. Ved å få brukernavn og passord kan medlemmer også bestille artikler direkte i databasen. I databasen KONKDOK er alle utgaver av tidsskriftet Norske arkitekt-konkurranser (NAK) registrert og skannet fra og med 1953, de kan leses digitalt. Bokbasen gir en oversikt over alle bibliotekets bøker. Alle artikler og bøker kan bestilles for utlån direkte fra hver enkelt base. Flere institusjoner og biblioteker abonnerer på artikkel- og konkurransedatabasen. Biblioteket utfører betalte litteratursøk til medlemmer som for eksempel skal på studietur eller jobber med et bestemt prosjekt hvor en trenger å se referanseprosjekter eller for å få inspirasjon.

Biblioteket i 2021

Våren 2020 flyttet biblioteket tilbake til Josefines gate 34 etter mange år i Josefines gate 32. Det har fortsatt vært behov for å rydde opp i boksamlingen og den nye og eldre tidsskriftsamlingen i 2021. NAL har fått nye nettsider i løpet av 2021, bibliotekets websider har blitt mer brukervennlige, både for medlemmer og andre interesserte. Vi har arbeidet med å øke synligheten, både ved å publisere nyheter i sosiale medier og skrive artikler i tidsskrifter og til nyhetsbrev. Vi opplever at bedre brukervennlighet gir fornøyde medlemmer og kunder. Antall abonnement på artikkel- og konkurransedatabasen har holdt seg stabilt i 2021. Antall henvendelser til biblioteket i 2021 har også holdt seg stabilt til tross for pandemien som har gjort at det har vært stengt i lengre perioder.

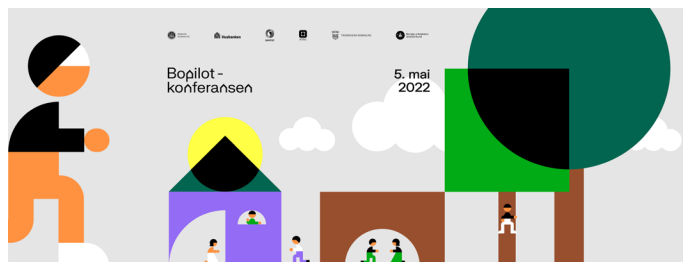
Brød og miljø

Brød og miljø er et frokostmøter som er møte-

sted for inspirasjon, dialog og erfaringsutveksling knyttet til klima- og miljøutfordringene i bygg-, anlegg og eiendomsnæringen (BAE-næringen).

Brød & miljø arrangeres av NAL i samarbeid med Statsbygg, Treindustrien, Innovasjon Norge, Tekna og NITO i partnerskap, Direktoratet for byggkvalitet (DiBK) og Norsk Betongforening, Fabeko og Byggutengrenser i partnerskap. På Brød & miljø tilbys det gratis frokost, og arrangementene strømmes. I 2021 var det fire møter, hvorav tre var heldigitale pga restriksjoner.

Bopilot

NAL bidrar inn i forsknings- og utviklingsprosjektet Bopilot (2019 – 2022), som handler om kommunen som pådriver for alternative boligløsninger. Målet for forskningsprosjektet er å bidra til mer innovasjon og mangfold i boligsektoren, fremme kunnskap og interesse for alternative boligvalg og trygge utbyggere på at det finnes et marked for alternative modeller og boliger med dele- og sambruksløsninger. Prosjektet er støttet av Forskningsrådet og er et samarbeid mellom SINTEF, NTNU, Husbanken, Trondheim kommune, Bergen kommune og NAL. Prosjektet avsluttes iløpet av våren 2022, med utgivelse av en forskningsrapport. NAL godt involvert i planleggingen av Bopilot-konferansen 5. mai, som vil foregå i delt format over Bergen og Trondheim, med strømming til hele landet.

Sjaktgruppen

NAL bidrar inn i «sjaktgruppen», et tverrfaglig samarbeid initiert av Rørentreprenørene Norge og Norsk Eiendom, ledet av Sig. Halvorsen. Gruppen jobber for økt kompetanse og enklere prosesser rundt plassering av sjakter, primært i større boligprosjekter. Målet er at det i større grad skal lages bedre, mer robuste sjaktløsninger som gir tilgang for utbygging og vedlikehold. Bedre adkomst til sjakter gir grønnere bygg, reduserer skader og forlenger byggets levetid.

Tidsskriftene

I 2021 gikk arbeidet med å slå sammen NALs tidsskrifter/redaksjoner over i en formaliserende fase. Dette innebar at våren 2021 ble brukt til å utarbeide en ny organisasjonsform og å etablere enighet om nye flater (én nettside og ett papir-tidsskrift). Dette ble vedtatt på styremøte forsommeren '21.

I den forbindelse ble det også arbeidet med oppbemanning av redaksjonene, både i lys av omlegging og fordi mangeårig designer Janne Solvang sa opp sin stilling. Det ble også inngått avtale med eksterne samarbeidspartnere (Spoon) om utarbeidelse av nye nettsider. På grunn av koronasituasjonen og budsjettekniske detaljer ble arbeidet med Spoon berammet til 2022. Redaksjonene i NAL har fra og med august vært slått sammen, men har i hovedsak jobbet hver for seg med magasiner og nettsider.

i Norge. Vi skriver om forholdet mellom arkitekten og samfunnet, om bransjen som helhet og om aktuelle saker, aktører og personer. I papirutgaven dyrker vi undersøkende journalistikk som går i dybden av temaene vi skriver om, mens arkitektnytt.no er mer preget av løpende oppdaterte nyhetssaker og aktuell debatt.

Dette er resultat av arbeid med å synliggjøre Arkitektnytt som det ledende fagtidsskriftet for arkitekter og andre interesserte gjennom sterkere tilstedeværelse i sosiale medier, gjennom nyhetsbrev og som deltaker/arrangør av debatt, samtaler og sosiale sammenkomster.

Året 2021 har vært et godt år for Arkitektnytt. I siste halvdel av året opplevde vi en eventyrlig oppgang i lesere på nett, med over 27 prosent stigning, og opplaget på papir har også steget til litt over 6000 per nummer. Dette er resultat av arbeid med å synliggjøre Arkitektnytt som det ledende fagtidsskriftet for arkitekter og andre interesserte gjennom sterkere tilstedeværelse i sosiale medier, gjennom nyhetsbrev og som deltaker/arrangør av debatt, samtaler og sosiale sammenkomster. Dette er et fint grunnlag å ta med seg videre i arbeidet med nytt blad og nettsider, som også har vært en del av redaksjonens arbeid.

I Arkitektnytt har redaksjonen utgjort i underkant av tre årsverk, i tillegg til innleide tjenester og ekstern kompetanse. I mai sluttet Mikael Godø som redaktør, og ble erstattet av Ando Woltmann. I august begynte Torgeir Holljen Thon som journalist i full stilling, som en del av en ansettelsesprosess til en felles redaksjon. I tillegg jobber Torbjørn Tumyr Nilsen som fast journalist i Arkitektnytt.

Fakta:

- 11 utgaver/ opplag: 6100
- Redaktør: Ando Woltmann
- Redaksjon 2021: Torbjørn Tumyr Nilsen, Torgeir Holljen Thon
- arkitektnytt.no hadde en oppgang i antall brukere på 27,63 prosent, til 327 706 unike brukere i 2021. Antall sidevisninger steg med 22,46 prosent, til 1 356 744.

Arkitektnytt:

Et redaksjonelt uavhengig fagblad som holder NALs medlemmer og andre oppdatert gjennom nyheter, debatt- og kommentarstoff om arkitekter

Arkitektnytt

Nr. 5 / 2021
Nyheter • Tema • Debatt
Årgang 77 • Løssalg kr 99,-

Papirarkitektur på utstilling
– Både litteratur og arkitektur handler om menneskers liv og evne til innlevelse, sier Beate Helmebakk. INTERVJU — side 6

Moderne kulturminner i fare
Har vi kompetansen som kreves for å hindre at arkitektoniske perler fra etterkrigstiden blir revet? REPORTASJE — side 14

Et arkitekturopprør uten kontekst
Debatten kan ikke handle bare om bygg som objekter, mener landskapsarkitekt Max Gittenstein. LANDSKAP — side 24

Kunst og håndverk

Marit Justine Haugen og Dan Zohar tester ut mas-sivtre i Tel Aviv og er klare med kunst-senter i Lillestrøm.
INTERVJU — side 18

«Kunst er å miste kontroll, mens arkitektur er å vinne kontrollen tilbake igjen.»
MARIT JUSTINE HAUGEN

Vegansk bofellesskap i Østfold
Arkitektkontoret Fragment har vært med og utvikle Snekkergrenda på Tomter, som skal lokke til seg mennesker på flukt fra byen. REPORTASJE — side 10

interiørarkitektur, bærekraftsspørsmålet og veldig mye mer. Vi har blant andre portrettintervjuet Marianne Skjulhaug, Kima arkitekter, Thomas Thiis-Evensen, Nicolai Riise og Pernille Kolstad Heen.

Arkitektur N:

2021 var preget av at en ny årgang ble gjennomført under koronapandemien med vekslende grad av nedstenging og påbud om hjemmekontor. De økonomiske og ressursmessige rammene var imidlertid tilbake på normalt nivå fra året før, og vi hadde tilnærmet ordinær drift, omstendighetene tatt i betraktning.

Utover dette har Arkitektur N fortsatt som mål å være landets ledende fagtidsskrift på arkitekturfeltet, med vekt på kritisk diskusjon og dokumentasjon av den viktigste norske samtidsarkitekturen fra Norge og av norske arkitekter i utlandet. Tidsskriftet er redaksjonelt uavhengig og kom i seks utgaver i 2021. Gjennom året lagde vi flere omfattende spesialutgaver:

Nummer 01 var viet norsk møbeldesign før og nå, og utgaven ble til i samarbeid med fagråd oppnevnt av NIL, der målet var å både vise frem kvaliteten i norske møbler og sette søkelys på rammebetingelsene til denne delen av norsk arkitektur.

Nummer 02 var viet barn og unge med et

særlig fokus på skole og undervisningsbygg.

Nummer 03 handlet om bærekraft gjennom begrepet «vøling», altså å ta vare på ting vi allerede har laget, både som bygninger og landskap.

Nummer 04 tok opp arkitekturens plass i norsk natur.

Nummer 05 var viet skandinavisk landskapsarkitektur, der NLAs fagråd sammen med eksperter fra Sverige og Danmark valgte ut det beste av landskapsarkitektur fra nabolandene våre. For inspirasjon og overføringsverdi.

Nummer 06 var viet Fjordbyen i Oslo som bygget arkitektur og landskap – med det nye Munch-museet som hovedoppslag. Og oppsummerende artikler om Barcode, Sørenga og Tjuvholmen.

Fakta:

- 6 utgaver / opplag pr. utgave: 6200
- Redaktør: Gaute Brochmann
- Redaksjon: Gaute Brochmann, Solveig Nygaard Langvad (journalist / redaksjonell medarbeider), Åsne Maria Gundersen (redaksjonssekretær) og Anne Brun (designer)
- Arkitektur N har status som meritterende vitenskapelig publiseringskanal

Lokalforeningene

Agder arkitektforening

Agder arkitektforening har i løpet av 2021 organisert og/eller medvirket til følgende møter og aktiviteter:

11. februar: Digital arkitektur i koronaens tid

Digitalt møte i Mozilla hubs om arkitektur og teknologi i koronaens tid. Hvordan har pandemien påvirket arkitektens rolle og de måtene vi jobber på? Hvilke verktøy og arbeidsmetoder ser vi konturene av?

Program:

Foredrag og introduksjon til fremtidens virtuelle arkitektur. Ved Ruairi Glynn, arkitekt Phd og leder av Interactive Architecture lab ved The Bartlett, UCL London)

Foredrag om arkitektur og automasjon. Ved Gilles Retsin, arkitekt og leder ved M.Arch Architectural Design (ved The Bartlett, UCL London).

Foredrag om virtuell arkitektur av Space Popular ved Lara Lesmes & Fredrik Hellberg (London).

14. april: Årsmøte, digitalt i Mozilla hubs

25. juni: Sommerfest på Lyngør

Arrangementet ble holdt på Pers brygge med god mat og drikke. Vi hadde også befarings på Doktorgården og omvisning på øya.

23. oktober: Barnas arkitekturdag, Kristiansand

1. november: Byggedagen, Kristiansand

AAF med på planlegging og også deltagelse i paneldebatt her.

Videre har styret arbeidet med følgende:

- Lokalleder- og RS-møte september 2021 i Oslo
- Månedlige lokalledermøter på Teams
- Styremedlemmer innehar verv i Barnas Arkitekturdag, Byggeprisen, AKOR-U (kunst i offentlige prosjekter) samt prosjektarbeid i forbindelse med Arendalsuka
- Besvart henvendelser fra medlemmer, presse og folk ellers

2021 har vært nok et spesielt år, da korona-pandemien har preget store deler av året og følgelig begrenset muligheten for å fysisk møtes i grupper. Vi har alle i styret hatt utrolig mye å stå i dette året i jobb og privatliv. Dette har også påvirket aktivitetsnivået.

Styret er ikke helt tilfreds med mengden arrangement vi har klart å gjennomføre dette

året, men kvaliteten på det vi har fått til har vært god.

Sommerfest. Foto AAF

Bergen arkitektforening

Våren 2021

For Bergen arkitektforening har 2021 vært nok et år med korona. Det ble på våren avholdt to arrangementer. I april ble det gjennomført et informasjonsmøte om høringsforslaget Dokken 2050 i regi av Bergen kommune. BAF bistod kommunen med å nå ut til arkitektforeningens medlemmer. I juni ble det gjennomført en omvisning på Kulturhuset i Vaskerelven 8 av En til En arkitekter. Et transformasjonsprosjekt på 3500 kvadratmeter som rommer konsertscener, møterom, barer, spisteder, galleri og takhage.

Høsten 2021

Startskuddet på høsten ble en omvisning på diplomutstillingen til BAS *Mellombels*.

Styret fikk opprettet en arrangementskomite, og på årsmøtet 8. september ble komiteens første leder valgt. Jeanette Hoff ble leder for komiteen, Morten Falbach ble valgt til ny styreleder og Nikolina Søgne til ny nestleder. De utgjør nå styret sammen med Torbjørn Sivertsen, Maja Gloppen Norheim (kommunikasjonsansvarlig) og

Genaro Pagano (kasserer). Etter årsmøtet holdt OpaForm foredrag om deres bidrag til Venezia-biennalen.

ROM for kunst og arkitektur, ved Astrid Fadnes, gjennomførte prosjektet Romlig kritikk - med BAF som medarrangør i Bergen. Prosjektet bestod av kritikkworkshop og offentlig debatt i tre byer. Debatten *Arkitekturkritikkens rolle i kulturjournalistikken* ble avholdt på KODE 7. oktober.

Samarbeidet med BAS og foredragsrekken Project Stories ble videreført. Det ble holdt tre foredrag på høsten med arkitektene Forstberg Ung (SE) / Errante Archittecture (IT) 27. oktober, LCLA Office (NO/COL) 24. november og Fala Atelier (PT) 8. desember.

Initiativet om å gjenopplive BAF-akademiet ble iverksatt 17. oktober og vil fortsette utover våren 2022. BAF-akademiet er en seminarserie for byens unge arkitekter - avholdt av erfarne arkitekter, med Geir Brekke i spissen. Målet er å sikre kunnskapsoverføring mellom generasjonene samt være en møteplass for kompetanseheving - med lave skuldre i praktiske profesjonsrettede problemsstillinger.

11. november holdt Aina Dahle forelesningen: *Brudstykker fra verk og virke* på BAS.

Sammen med NLA hadde vi temakvelden *Trær i byen* med fredagspils 26. november.

BAF senior har tatt initiativ til tettere samarbeid mellom BAF og BAF senior. 17. november holdt seniorene debattmøte om arkitekturkritikk, som var åpent for alle medlemmer. Et møte om tettere økonomisk og praktisk samarbeid vil bli avholdt i 2022.

Styret har brukt høsten til å bli kjent og planlegge for året 2022. Vi ser på mulighetene for å opprette flere komiteer, blant annet en egen komite for debatter og en komite for en BAF arkitekturpris. Hvor langt vi kommer er avhengig av engasjementet vi klarer å skape blant medlemmene.

Arrangementskomiteen har tatt over Byarkitektens samarbeid med Cinemateket *Arkitektur på film*, og har gjennomført en spørreundersøkelse blant medlemmene om hva de ønsker å se mer av. Komiteen har videre arbeidet intensivt for å stable sammen et tettpakket program for våren 2022, som i dag består av 27 arrangementer.

Bergen arkitektforening takker gamle og nye styremedlemmer, medlemmer og samarbeidspartnere for året som har gått og ser frem mot 2022.

Drammen arkitektforening

Drammen Arkitektforening hadde våren 2021 ingen aktiviteter.

Høstsemesteret 2021 gjenopptok vi vanlige aktivitetsnivå med i gjennomsnitt ett arrangement hver måned.

20.oktober: Omvisning på kontorbygget Portalen, tegnet av LSA.

Quique Bayarri Sabariego fra LSA ga oss en fin omvisning på det nye kontorbygget sammen med en representant fra byggherren.

Kontorbygget er bygget ved siden av og over den gamle Gummivarefabrikken som er beholdt i Union-området i Drammen. Det ble mat og drikke på en restaurant i den gamle bygningen etter omvisningen.

10.november: Foredrag og omvisning i utstilling av Per Anders Nordby.

Per Anders Nordby er medlem i Drammen arkitektforening og hadde en fin utstilling på Drammen Museum hvor han viste geometriske møbelskulpturer og bilder. Vi fikk et interessant foredrag om tre konkurranseutkast som omhandlet noen av de samme temaene som utstillingen.

18.november: Foredrag med KIMA Arkitektur v/ Inge Hareide.

Partner i KIMA, Inge Hareide, fortalte om kontorets oppdrag og historie. Mange interessante oppdrag i sentrum av Oslo.

1.desember: Julemøte på Svensfejuset

Årets julemøte ble avholdt på Svensfejuset i Lier utenfor Drammen. Vi fikk høre om historien rundt Svensfejuset som serveringssted og ølbryggeri, og spiste god mat laget på stedet.

Hedmark og Oppland arkitektforening

Vi i HAF fortsatt er preget av korona, men i 2021 klarte vi å arrangere to ting. I april hadde vi generalforsamling digitalt, og der hadde vi anledning til å ha foredrag fra Sanden+Hodnekvam arkitekter hvor de presenterte oss noe av sine prosjekter.

I november arrangerte vi fagdag på Valdres museum som var en stor suksess både på grunn av så mange som kom og interessante foredrag. Det var omtalt i lokalavisa og i Arkitektnytt.

Møre og Romsdal arkitektforening

2021 har vært nok eit år med få aktivitetar i MAF regi grunna Covid-19-pandemien.

Her følgjer ein kronologisk oversikt over aktivitetane:

Styremøte: Vi har hatt åtte formelle styremøter, alle på Teams. Leiarane for NIL Møregruppa og NLA Møre og Romsdal har delteke på møta når dei har kunna. Styret består av fem medlemmar og to vararepresentantar. Vi har god geografisk spredning blant disse, vi har adresser i Ålesund, Stranda, Åfarnes, Bolsøya, Molde og Kristiansund. Teams har vist seg som eit ypperleg verkty for styrearbeid, og terskelen for både å avtale tidspunkt for styremøta og gjennomføre dei har blitt lågare. Det vert også betydeleg mindre reisekostnad og mindre ressurskrevjande. Foreininga har hatt ca. 93 med-lemmar i perioden, men pr. 1.1.2021 er vi no berre 91 derav 26 er pensjonist-medlemmar. Vi har hatt på trappene å få i gang MAF-pensjonist med eigne treff, men pandemien har gjort at dette har blitt utsett.

Vi greidde å gjennomføre eitt fysisk arrangement i 2021. Det var eit Halvdagsseminar saman med NIL Møregruppa i Sykkylven den 28. oktober. Ulike tema: vi fekk omvisning og sjå ny innovativ og berekraftig design hos Ekornes inkl. lunsj, presentasjon av ny sentrumsskule i Sykkylven kommune og tettstadsutviklingsprogrammet i sentrum inkl. kort byvandring, og avslutning med middag på Klokkehaug inkl. forelesning om det gamle bygget som restauranten held til i. 12 deltakarar fekk ei særskilt flott oppleving og det var ekstra kjekt å treffast etter over eit år med pandemi.

MAF på besøk hos Ekornes

Fysisk arkitektlunsj vart veldig amputert, og kun gjennomført ein gong i Ålesund i starten av året før smittetala gjekk opp att. Sidan det var vanskeleg å møtast fysisk testa vi ut «digital arkitektlunsj». Dette vart lagt til ein torsdagslunsj i månaden. Vi fekk medlemmar til å bidra med eit 20-minuttars foredrag / presentasjon av eige prosjekt. Vi nytta Teams og det har vore mellom 17 – 44 deltakarar på dei ulike møta, altså eit populært tiltak. Det vert på denne måten mogleg å nå ut til alle medlemmane, vi vert betre kjent med våre kollegaer, det krev minimalt av tid og

ressursar sidan det er kun ein halvtime lagt til lunsjen og alle kan delta utan å bruke tid på å reise. Vi har fått mange gode tilbakemeldingar, og sidan det også har vist seg enkelt å arrangere, så er dette noko vi bør fortsette med. Det er også positivt at medlemmane er med og bidreg til MAF sine aktivitetar, det gir meir kjensle av samarbeid om og eigarskap til vår felles lokale arkitektforeining. Vi tenker også å kunne bruke arkitektlunsjen til informasjon ut til medlemmane for eksempel etter RS-møte eller ved viktige saker.

23.03.: Årsmøte / generalforsamling gjennomført på Teams med 20 deltakarar. Christian Dahle frå C.F.Møller hadde flott digital presentasjon på Teams om «Kristiansund opera og kulturhus» før vi gjekk gjennom årsmøtesakene og godkjente rekneskapet. Ingen styremedlemmar var på val i år.

26.03.: Karoline Skytterholm Gullaksen, frå Rom AS i Ålesund, var først ut og presenterte masteroppgåva si «Forbli» om gjenbruk av konstruksjonar og materialar.

23.04.: Helge Aarseth viste oss eit spennande rehabiliteringsprosjekt med tilbygg til ein eit eldre hus i Valldal.

27.05.: I mai hadde Janine Müller et interessant foredrag om eigen bolig Munkevilla.

09.09.: Etter ferien fekk vi først ein leverandørpresentasjon frå Spilka Building Solution og deira nye fasadeplate-innfestingsprodukt Fixade.

07.10.: I oktober hadde Hallvard Huse eit foredrag om korleis han nennsomt har rehabilitert Gamlehuset i Setervika på Aukra og kombinert det med eit spennig glass-tilbygg.

11.11.: Sist ut i år var Sara Brubæk Bua frå Arkitektene BBW AS. Ho fortalde om motivasjonen for å flytte heim til Romsdalen, som førte ho og familien til ei vakker tomt på Bolsøya utanfor Molde der dei har bygd eit hus spesielt tilpassa familien og uteaktivitetar.

Nord-Norges arkitektforening

Nord-Norges arkitektforening (NAF) har pr. 1. januar 2022 om lag 132 medlemmer hvilket er en liten økning i forhold til fjoråret. Også i 2021 har corona-pandemien satt sitt preg på arkitektbransjen og i denne sammenheng hvilke arrangementer NAF-styret har prioritert. Styret i Nord-Norges arkitektforening har i 2021 bestått av Linda V. Nielsen (leder), Eirik Tollåli (regnskap), Maria B. Skaret, Jonny Klevstad, Hanne B. Siiri og Astrid Fadnes.

I starten av 2021 satte NAF fokus på boliger i Nord-Norge gjennom to digitale foredrag med litt ulike tema. Det første nettmøtet handlet

om det nye boligområde i Lille Komsa i Alta, der kommunen avviklet designkonkurranse i 2020. Arealplanlegger i Alta kommunen Nadine Ekløf fortalte om kommunens intensjoner bak konkurransen for de to delområdene, og etterfølgende presenterte vinnere for de to områdene sine respektive prosjekter. Helen og Hard vant i samarbeid med byggmester Geir Svendsen rettighetene til det ene området mens Gnist arkitekter i samarbeid med Verte landskap og arkitektur vant det andre området.

Det har vært tradisjon for å få til en større faglig og sosial samling i løpet av et kalenderår, og det ble utover våren jobbet med en felles befaring til Kaviarfabrikken i Henningsvær, vinner av Nordnorsk arkitekturpris. Det var imidlertid lite oppslutning om initiativet, kanskje til dels på grunn av koronarestriksjoner, og det ble derfor ikke noe av.

Høsten 2021 inviterte NODA igjen til design- og arkitekturfestival (DARK) og NAF sørget for det arkitektfaglige innlegg i forbindelse med fagdagen torsdag. I den anledning valgte styret å invitere Stiv Kuling og Tarjei Kannelønning til å fortelle om prosjekter og kontorets tilgangsvinkel til arkitektur.

I forbindelse med DARK inviterte NAF også alle medlemmer på after-work-pils på Tromsø mikrobryggeri. Både nye og "gamle" fjes koste seg og det var ikke bare faglige diskusjoner som pågikk rundt bordet. Det var stor interesse for å få til liknende uformelle møteplasser for å kunne drøfte arkitektfaglige problemstillinger på tvers av vanlige konstellasjoner, og generelt for å bli bedre kjent med hverandre.

Nord-Trøndelag arkitektforening

NOTA har for året 2021 hatt beskjedne aktiviteter.

Årsmøte som var planlagt på senhøsten har måtte bli utsatt til vinter 2022 pga omstendigheter rundt pandemien.

Styret har jobbet litt på bakrommet og fått på plass registrering av foreningen i Brønnøysund. Planlegging for kommende år (når vi forhåpentligvis slipper å ta hensyn til pandemien) er igang. For kommende periode vår/høst 2022 er det planlagt to sosiale treff med faglig innhold. Muligheten for studietur til Sveits er også aktuelt – men det avhenger litt på situasjonen,

Vi ser frem til å samle foreningsmedlemmene med nytt program neste år.

Oslo arkitektforening

2021 har vært nok et særskilt år i Oslo arkitektforening, som i resten av samfunnet. Vi har måttet snu oss rundt mange ganger, og det har

krevd en betydelig innsats fra alle involverte i OAF for å holde medlemstilbudet og aktivitetsnivået oppe.

Året har likefullt vært preget av faglig inspirerende arbeid, med både digitale og fysiske forelesninger og debatter samt arbeid med viktige organisatoriske og strategiske saker for foreningen. Ansettelse av rådgiver og koordinator og det viktige arbeidet med å undersøke muligheter for å bevare og utvikle Arkitektenes hus, er noen av hovedsakene som har preget 2021.

Antall OAF-medlemmer pr. 31.12.2020 var totalt på 1915 medlemmer.

Styret har fra 1.7.2021-2022 bestått av: Siri Jæger Brudvik (styreleder), Erlend Strønstad (nestleder), Aina Dahle, Minna Riska/ Gyda Drage Kleiva (vikar), Stian Rossi, Marie Hallandvik Hortemo, Håkon Fånes og Peder Idsøe Rød (representant for NAL student).

Tillitsvalgte i andre råd og utvalg

Det sitter nærmer 50 frivillige i over ti råd og utvalg i Oslo arkitektforening, inkludert valgkomiteen, programkomiteen, debattkomiteen, finansrådet, pris- og stipendkomiteen, Sundts komité, ART arkitektenes rådgivningstjeneste, OAF senior, Regionalt samarbeidsutvalg og Utvalg for likestilling og mangfold.

Økonomi

Resultatregnskap er mottatt fra regnskapsfører regelmessig for løpende rapportering til styret, jamførbart med vedtatt budsjett. Covid-19-pandemien førte til økonomiske utfordringer, med tap av inntekter på arrangementer og lavere sponsorinntekter.

Basert på stor innsats fra både medlemmer og styret igjennom året har foreningen klart å opprettholde aktiviteten, til tross for meget stramme økonomiske rammer og mye uforutsigbarhet. Foreningen har et negativt resultat på cirka 300 000 (som budsjettet), med driftsinntekter på cirka to millioner. De økonomiske utfordringene har blitt imøtesett med kostnadsreduserende tiltak knyttet til styreaktiviteter og arrangementene.

I RS 2020 (sak 29/20) vedtok RS at landsstyret skulle vurdere å øke støtten til lokalforeningene. I 2021 ble dette ikke iverksatt på grunn av utfordringer i NALs økonomi (sak 27/21). Vedtaket i RS 2021 har skapt uforutsigbarhet for OAFs økonomi. For å opprettholde dagens aktivitetsnivå i foreningen, håper OAF at vedtaket fra 2020 kan følges opp videre.

Program

Programmet har vært heldigitalt våren 2021 og

delvis digitalt og fysisk høsten 2021. Det har vært gjenåpning, restriksjoner og nedstigninger, som har ført til mye usikkerhet og en god del ekstra arbeid med utsettelse av arrangementer.

Digitale arrangementer er tatt opp, og opptak er lagt ut gratis tilgjengelig på OAFs Vimeo-kanal. Mange har benyttet muligheten til å se opptakene i etterkant. Videoene har hatt 1200 visninger og 638 unike visninger i 2021 (fra 29 ulike land). Totalt har det vært gode besøkstall for OAF i et spesielt og krevende år, hvilket viser hvor stort behov det er for faglig påfyll og viktigheten av arkitekturfaglige tilbud og arenaer.

Høsten 2021 startet med programslipp 2. september med *Nye stemmer*, der nye arkitektpraksiser presenterte seg selv: Atelier Particular, Mads Øiern, Etyde Arkitekter, Søstra 100, Rikke Sandbugt, Fly collective, Waelgaard og Salim Arkitekter.

Utenfor Josefines gate 32, hadde Klubbkontoret laget installasjonen *Tenke høyt sammen*.

Programformatet og utstillingskonseptet skal videreutvikles i årene fremover: det er viktig for OAF å løfte fram de unge og uetablerte.

29. september ble arrangementet *En tredje boligsektor* avholdt, med presentasjon av boka *Hva koster en god bolig?* til Ketil Moe og Johan Ditlef Martens (utgitt med støtte fra OAF) og presentasjon av boka *Hagegata 30 – som pilot for en tredje boligsektor*, ved Tøyen boligbyggelag. Presentasjonene ble etterfulgt av en samtale om en tredje boligsektor i Oslo, og hvordan finne løsninger både økonomisk, politisk og kvalitetsmessig for utfordringer når det gjelder boligproduksjon i Oslo. Samtalen ble ledet av Marie Hallandvik Hortemo, styremedlem i OAF.

Mary Duggan, foto Alex Asensi

I forelesningsrekken *Nye Former*, som programkomiteen er ansvarlig for, ble det våren 2021 avholdt forelesninger med Bouvenbow Architectuur, Krupinski/Krupinska, Karamuk Kuo, og Atelier Abraha Achermann. Høsten 2021 ble

det digitale forelesninger med Studio Ossidiana, filmvisning og Q&A med Beka&Lemoine (et format vi ønsker å tilby igjen) og to fysiske forelesninger med Donna van Milligen Bielke (NL) og Mary Duggan på tampen av høstsemesteret.

Debattkomiteen arrangerte digital samtale med Architects Declare og to samtaler med tema arkitektlivet arkitektur og politikkrevet arkitektur i sin serie *Arkitektprat*, spilt inn i et nå velkjent format, Teams-møtet (digitalt møte).

Nytt av året er også at vi har supplert vårt program med befaringer på morgenkvisten. Høsten 2021 gikk turen til *Krypten* under Uranienborg kirke, av og med arkitekt Aina Dahle. Dette vil vi fortsette med våren 2022, slik at vi kan tilby et mer variert program og ikke minst møte med den fysiske arkitekturen i byen vår.

OAF senior

OAF senior har som alltid også tilbudt medlemmene et variert og interessant program, med både fagsamtaler, presentasjoner, befaringer og sosiale sammenkomster.

Det var laber respons fra seniormedlemmene på våre digitale møter i 2020, så det ble besluttet å sette arbeidet på vent inntil vi igjen kunne invitere til fagmøter og hyggelig samvær innenfor smittevernreglene. Som i fjor kom den første muligheten igjen på en båt!

16. juni. båttur. 50 deltakere. Øyene i Oslofjorden – historie og aktuell planlegging.

- Byantikvar Janne Willberg fortalte fra sin store kunnskap om øyenes historie
- Enhetsdirektør Stein Kolstøi Plan og bygnings-etaten fortalte om planlegging og tiltak for å utvikle samspillet mellom by og fjord og tilgang til øyenes store kultur- og rekreasjonsverdier.

8. til 11. september. Studietur til Bergen. 30 deltakere

Gunnar Granberg, Jan Scheen og Bente Florelius laget opplegg for og gjennomførte en innholdsrik fagtur til Bergen og med en hyggelig og interessant båttur til handelsstedet Bekkjarkvik.

22. september. NAL og Arkitektenes hus i Josefines gate – hva nå?

Gisle Løkken, president i NAL

- En ny fremtid for NAL?

Siri Jæger Brudvik, ny leder av OAF

- Nye muligheter for utnyttelse av eiendommen i Josefines gate
- Presentasjon av mulighetsanalysen som OAF har fått utarbeidet.

Fredrik Torp innledet til debatt.

13. oktober. Transformasjoner i Kvadraturen.

Byvandring med KIMA arkitekter til to prosjekter i Oslo sentrum,

- Pressens hus i Skippergata 22 til 26
- Telegrafbygningen, Kongens gate 21

27. oktober. Møte i Krypten, Uranienborg kirke.

Foredrag og omvisning med arkitekt Aina Dahle, som også presenterte kirkene, Teglen (2018) og Spikkested på Flekkerøy (2020)

10. november. Hvordan bygge gode bomiljø i Hovinbyen? Nye byboliger og fellesskapsløsninger.

- Gro Sandkjær Hanssen, forsker OsloMet og medlem av Rådet for byarkitektur.

Byutvikling og bokkvalitet- om viktige kvalitetsdimensjoner

- Arkitekt Hilde Sponheim, LPO

Utforming av boliger og fellesskapsløsninger på Vollebekk

- Arkitekt Kristin Jarmund

Vinslottet på Hasle

Debatt

Prisutdelinger og stipender:

I 2021 ble både Sundts premie, Oslo arkitektforenings arkitekturpris og Stipend for videreutdanning utdelt. Førstnevnte gikk til R21 arkitekter for transformasjon av Munthes gate 29,

en kontorbygning i teglstein som er transformert til et moderne byhus med ni boliger, opprinnelig tegnet av Eliassen og Lambertz-Nilssen (1973).

Oslo arkitektforenings arkitekturpris gikk til Mariahuset, et verkstedbygg med kontor og hybel, for et økumenisk bo- og arbeidsfellesskap for mennesker med utviklingshemning. Prosjektet er tegnet av Bodil Reinhardsen arkitekter og ligger blant den historiske, frittliggende murvillabebyggelsen på Skarpsno, Frogner. På samme eiendom ligger en murvilla oppført i 1918 og gjenoppbygd etter brann i 1920, ved arkitekt Arnstein Arneberg.

Oslo arkitektforenings stipend for videreutdanning 2021 på 50 000 kr ble tildelt Pavlina Lucas, som tilskudd til et forskningsprosjekt om autentisk arkitektur.

Prioriterte saker

Organisasjonsmodell OAF

OAF er i dag en stor lokalforening med minimal administrasjon, med en styreleder i 50 prosent stilling. Med nærmere 2000 medlemmer og over 50 frivillige arkitekter som bidrar i ulike råd og utvalg, har det vært viktig strategisk og organisatorisk for foreningen å styrke kapasiteten, kontinuiteten og sikre kunnskapsoverføringen i organisasjonen. Med bistand fra valgkomiteen har foreningen gjennomført ulike tiltak i 2021: Nestledere ti prosent stilling, samt iverksatt pilot med ny rådgiver og koordinatorstilling: 1. februar 2021 tiltrådte Hanna Dencik Petersson som rådgiver og koordinator i OAF i en 50 prosent stilling i en pilot for ett år.

OAF har en lang og rik historie bygget på frivillig faglig engasjement og innsats fra oslo-arkitektene. Koordinatorens oppgave blir å støtte, styrke og løfte frem det arbeidet samt tenke strategisk og praktisk for å videreutvikle OAF som faglig møteplass. Stillingen forlenges i 30 prosent fra 1.2 2022. Det arbeides også med å styrke OAFs kommunikasjonsarbeid p.t.

Mulighetsstudie Arkitekturens hus Josefines gate og ny styreleder / daglig leder Arkitektenes hus

OAF er sammen med NAL hovedaksjonær i Arkitektenes hus og Arkitektenes hus eiendom AS. Siri Jæger Brudvik og Tone Selmer-Olsen sitter som styremedlemmer fra OAF der. Caroline Støvring er vara.

Det har i løpet av 2021 både vært utskiftning av styreleder og daglig leder i Arkitektenes hus eiendom AS. Det har vært gjort en grundig jobb med sonderinger av kandidater og flere inter-

R21 arkitekter, foto OAF

vjurunder. Jørn Mortensen er blitt tilsatt som ny styreleder, og Saja eiendom, ved Lars Olav Jahre er daglig leder / driftsansvarlig.

En svært viktig sak for Oslo arkitektforening har vært å sikre et grundig kunnskapsgrunnlag om eiendommen Arkitektenes hus i Josefines gate 32-34, som har et stort vedlikeholdsetterslep. Oslo arkitektforening (OAF) ønsker å forvalte og videreutvikle eiendommen for å skape et fremtidens Arkitekturens hus i Josefines gate.

For OAF representerer eiendommen store verdier både økonomisk og historisk - som fag-institusjon, bygningsmiljø og ikke minst en møteplass for arkitektstanden gjennom generasjoner. Verdier OAF mener det ligger et stort potensial i å bygge videre på for å skape en interessant arkitekturarena for framtiden, for arkitekter og befolkningen for øvrig. Foreningen har derfor gjennomført en mulighetsstudie sammen med et svært kompetent tverrfaglig team med ekspertise på transformasjon, formidlingsarenaer og finansieringsmodeller. Arbeidet synliggjør ulike muligheter for å finansiere en rehabilitering og videreutvikling av eiendommen til en ambisiøs arkitekturarena innenfor en bærekraftig økonomi. Arbeidet ble lagt fram for medlemmene i forbindelse med generalforsamling, med følgende vedtak: «Oslo Arkitektforening vil arbeide for en rehabilitering og videreutvikling av eiendommen til en ambisiøs arkitekturarena innenfor en bærekraftig økonomisk forvaltning. Oslo Arkitektforening vil arbeide for å bevare og utvikle Josefines gate selv om NAL ønsker å relokalisere.»

Arbeidet ble også lagt fram for RS høsten 2021, og med følgende vedtak: «Det anbefales at det gjennomføres et ekstraordinært RS-møte om veien videre for Arkitekturens hus og Bærekraftshuset i etterkant av RS. Til møtet skal NAL og OAF legge fram en felles strategi, med ett eller to hus, og et godt kunnskapsgrunnlag slik at man i møtet kan fatte en beslutning om veien videre for de to prosjektene».

I etterkant av RS har NAL og OAF satt sammen en felles arbeidsgruppe, og Arkitektenes hus eiendom AS er i gang med kvalitetssikring av mulighetsstudien. Saken legges fram på nytt for RS juni 2022.

OAFs Arkiv og historie

OAFs arkiv ble før sommeren 2021 overlevert til Byarkivet i Oslo. I kjølvannet av både dette, og arbeidet med å se på historikken bak Arkitektenes hus, fattet styreleder, rådgiver og koordinator og Ketil Moe (desisor) interesse for å formidle OAFs rike historie.

Ketil Moe er i gang med prosjektbeskrivelse for en bok om OAFs historie, og arbeidet fortsetter i 2022 med å få plass et redaksjonsråd, bidragsytere, samarbeidspartnere og støtte for utgivelse.

Plan og bygningsetaten (PBE) samarbeid

I løpet av året har vi fått i stand ulike samarbeid med PBE i tidlig fase. Det gjelder blant annet arrangementet *Samtale om ny høyhusstrategi for Oslo* (utsatt til 2022), og innspill til arkitektkontorer for testing av den reviderte *Småhusplanen*, før denne skal ut på høring. Begge samarbeid har skapt et godt samarbeidsklima, og vi ser fram til flere slike samarbeid i tidlig fase.

OAF har også hatt en egen arbeidsgruppe for *Bedre byggesak* opp mot Plan- og bygningsetaten (PBE). Dette arbeidet har ikke vært like enkelt og resultatrikt i en tid preget av covid 19-pandemien dessverre, på grunn av manglende respons og oppfølging fra PBE.

Likestilling og mangfold

Utvalg for likestilling og mangfold (ULM) jobber for et økt fokus på likestilling og mangfold i arkitektbransjen, og Oslo arkitektforening ble som første arkitektorganisasjon innmeldt i Balansekunst i 2020. I 2021 har ULM arbeidet med en stor bransjeundersøkelse for kartlegging av likestilling og mangfold, i samarbeid med Arkitektbedriftene i Norge og Arkitektenes fagforening (Afa). NAL, Norske landskapsarkitekter (NLA) og Norske interiørarkitekters og møbel-designeres landsforening (NIL) har tilgjengelig gjort sine medlemslister. Undersøkelsen ble sendt ut 19.03.2021. Resultatene blir presentert offisielt i 2022.

Kommunikasjon og synlighet

Oslo arkitektforening har gjennom året jobbet med å synliggjøre organisasjonen og arkitektfaglige synspunkter og har vært aktive i offentlig ordskifte.

Styreleder og ledere for flere råd og utvalg har vært intervjuet i en rekke medier i både norsk dagspresse og fagpresse. Oslo arkitektforenings arkitekturpris fikk blant annet bred dekning i fagblader og nasjonale medier som Aftenposten. Nyhetsbrev har vært sendt til medlemmer i med jevne mellomrom. Sosiale medieplattformer som Facebook og Instagram har vært brukt aktivt og styrket foreningens synlighet både i promotering og dekning av foreningens program og aktiviteter.

Høringssvar: Byarkitekt i Oslo

På tampen av året fikk OAF sendt inn sitt høringsinnspill til byarkitekt i Oslo: OAF er meget positiv

til byarkitekt i Oslo, som kan bidra til å heve kvaliteten på diskusjonen om, og utførelsen av, arkitektur i byen vår. OAF mener at målet for valg av modell for byarkitekt i Oslo må være at byarkitekten kan jobbe best mulig på tvers mellom etatene, inneha en rådgivende rolle, skape dialog mellom det offentlige og private og være en tydelig stemme på arkitekturens vegne utad i offentligheten.

OAF mener også at for å lykkes må byarkitekten ha en mest mulig uavhengig posisjon fra saksbehandling, det blir viktig å finne en modell som sikrer at fokus for byarkitekten ligger på faglige oppgaver, og den som ansettes må også være en pådriver for å forme rollen.

Sogn og Fjordane arkitektforening

Digitalt årsmøte i fjor vår. Ellers ingen arrangement.

Stavanger arkitektforening

Våren 2021 ble det ikke noe program pga pandemiestriksjonene og vi benyttet situasjonen til å inspirere Stavanger Aftenblad til å skrive en rekke artikler rundt byutvikling og arkitektur i regionen.

Høsten 2021 åpnet endelig for gjennomføringen av et komplett høstprogram med forelesninger, befaringer og mulighet for sosiale treff med faglige diskusjoner igjen. Etter en periode uten mulighet for innendørs samlinger var det nå flere bygg som var ferdigstilt og klar for besøk. Vi startet høsten i september med et befaring av Vålunds nye samboprojekt, Vålandstunet, tegnet av Haga Grov og Grafisk museum av Eder Biesel hvor vi lanserte høstens program og holdt et forsinket årsmøte. Her ble fire av styrets medlemmer valgt inn for to nye år. Senere samme måned var det befaring av byens nyeste massivtrebygg, KF-skolen, med presentasjon av prosess og designvalg av Link arkitektur.

Stavanger kommunes arbeid med Planprogram for Holmen og Østre havn ble presentert i oktober med en presentasjon fra ulike seksjoners arbeid med stedsanalyse og planprogram. Dette åpnet for en diskusjon i etterkant med innspill fra salen hvor både resultatet av stedsanalyse, metoden og planprogrammets retningslinjer ble gjennomgått. Planprogrammet ble så lagt på høring og SAF leverte et innspill til metoden for stedsanalyse og hvordan dette resulterer i retningslinjene for planprogrammet.

Sola sentrum har nylig gjennomgått en fornying med nytt rådhus med rådhusplass og ny kirke. Vi fikk besøke begge byggene i oktober, hvor Knut Longva presenterte tankene bak arkitekturen for

rådhuset og hvordan deler av det gamle rådhuset ble integrert i det nye. Daglig leder av kirken og arkitektene i Brandsberg Dahl holdt så en omvisning av kirken.

I november ble det holdt en forelesning av Rodeo arkitekter om hvordan de arbeider tverrfaglig og drar nytte av å ha kompetanse på andre samfunnsvitenskapelige fag, i tillegg til arkitektur, i sin byutvikling.

Høstens program ble avsluttet med festforelesning på Tou scene med Lundgaard Tranberg arkitekter. Dette var en forelesning vi hadde ventet lenge på siden den hadde blitt utsatt flere ganger pga pandemien. Det var et godt oppmøte av medlemmer og ikke-medlemmer med fullsatt lokale for den inspirerende forelesningen om utvikling av arkitektur og arbeid med materialbruk.

Ved siden av aktiviteter for arkitektinteresserte i Rogaland har styret arbeidet med utviklingen av en digitalt arkitekturguide i dialog med NAL og andre lokalforeninger. Gjennom året har SAF-styret også stilt som representanter i Stavanger kommunes kunstutvalg, byggeskikkspisen i Time, Hå og Stavanger kommune, deltatt i Boligforum og arbeidsgruppen for arkitekturpolitikk til Stavanger kommune. I forbindelse med pandemien stod Trondheims arkitektforening i en vanskelig økonomisk situasjon da de akkurat hadde tatt opp lån for å etablere Arkitektenes hus, men uten mulige inntektskilder. Det ble derfor donert en støttesum til TAF.

Telemark arkitektforening

I 2021 har arkitektforeningen opprettholdt et godt aktivitetsnivå på tross av koronarestriksjoner og begrenset mulighet for fysiske arrangementer. TeAF har arrangert ni medlemsmøter, ti styremøter og gjennomført en medlemsundersøkelse. Per 08.02.22 har TeAF 82 medlemmer. Det er en liten oppgang fra tidligere år.

Program

3. februar var det en digital forelesning med Kengo Kuma hvor de blant annet presenterte det nye biblioteket i Skien som er under planlegging. 100 personer streamet forelesningen, mens over 1600 personer har sett opptak av forelesningen på youtube.

3. mars hadde vi en digital forelesning med den italienske arkitekten Sebastiano Longaretti som viste prosjekter med fleksible rom og interiør for barn. 10 personer streamet forelesningen. Foredraget ble tatt opp og er sett av nærmere 40 personer.

Generalforsamlingen ble holdt på Teams 14.

april. I etterkant av møtet var det et medlemsmøte om den pågående medlemsundersøkelsen ang. saksbehandling i kommunene.

26. mai fikk vi en digital omvisning i Powerhouse i samarbeid med Tekna og NLA Telemark, samt forelesning av Snøhetta arkitekter.

Sommerfesten som var planlagt 9. juni ble avlyst pga økt smitte lokalt.

25. august var det omvisning i det nye museums- og administrasjonsbygget i Brekkeparken tegnet av Børve Borchsenius Arkitekter. Vi ble vist rundt i museet av prosjektleder, og arkitektene supplerte underveis. Etter omvisningen fikk vi kake og kaffe i den nye kafeen. Totalt deltok ca 30 personer på arrangementet.

8. september var vi på befarings til nye Bamble ungdomsskole. Spinn arkitekter holdt en spennende forelesning og viste oss rundt. 12 medlemmer deltok.

Bamble Ungdomsskole Foto: SPINN arkitekter

29. september arrangerte vi et materialtreff hos Kebony. Vi fikk en omvisning i fabrikken, presentasjon og enkel servering. Det ble en fin diskusjon rundt bordet. 13 personer deltok.

3. november holdt Stiv Kuling arkitekter en forelesning for oss. Arrangementet ble også delt digitalt via teams. Ti personer møtte opp i Skien og ti personer deltok digitalt.

24. november var det julefest. Vi fikk omvisning i Børve Borchsenius sine nye lokaler i Storgata, Porsgrunn. Arkitektene viste oss rundt før vi fikk servert mat og drikke, og loddet ut to arkitekturbøker. Det var 31 personer påmeldt arrangementet og noe frafall pga sykdom. Vi tok betaling for å delta og hadde én sats for medlemmer og en annen for ikke-medlemmer.

Styrearbeid:

Styret har siden generalforsamlingen 14. april 2021 bestått av Kristine Glenna Kragset, Olav Backe- Hansen, Gro Krüger og Rachel Dix. Tord Krogstad har vært en del av styret frem til

november. Styret konstituerte seg selv i styremøtet 5. mai og har holdt styremøtene på Teams pga covid, men også for å muliggjøre styredeltakelse fra hele fylket.

På nyåret igangsatte styret arbeidet med en medlemsundersøkelse ang. byggesaksbehandlingen i kommunene. Undersøkelsen ble sendt ut til alle våre medlemmer. Det kom inn noen svar og saken ble drøftet i et medlemsmøte i etterkant av generalforsamlingen. Styret vurderte tilbakemeldingene som tilstrekkelig for en videre oppfølging av saken. En arbeidsgruppe samlet svarene i et oppsummerende skriv og tok initiativ til et møte med kommunen som utmerket seg negativt i undersøkelsen. Tilbakemeldingene i etterkant av dette arbeidet er at saksbehandlingen og dialogen med den aktuelle kommunen er bedret.

Styreleder deltok på representantskaps-samlingen i NAL i september, på månedlige møter med NAL og lokallagslederne, og på et eget temamøte med flere lokallagsledere hvor vi avtalte et felles arrangement for å støtte Trondhjem arkitektforening.

Styret har ferdigstilt programmet for våren 2022:

11. januar - Arkitektenes hus i Trondheim

16. februar - materialtreff hos Fagflis

18. mars - Generalforsamling og Sanden+Hodnekvam arkitekter

4. mai - Manthey Kula

11. juni - Tur til Rjukan, Unesco verdensarv

Verv:

Medlemmer i TeAF har flere verv lokalt. Porsgrunn kommunes byggeskikkpris: Tor Arild Danielsen (- 2022). Skien kommunes byggeskikkpris: Margrethe Lund (2021-2023). RSU (Regionalt samarbeidsutvalg): Silje Søntvedt (2021-2023).

Trondhjems arkitektforening

2021 har i stor grad vært like preget av pandemien som 2020, og det har vært krevende med stadige endringer og sosial distansering. Tross nedstengning og økonomiske utfordringer har det vært viktig for TAF å holde et høyt aktivitetsnivå med faglig og sosialt innhold, og vi har arrangert befaringer, debatter, digitale forelesninger, kurs og sosiale eventer i løpet av året.

Viktige saker som lokalforeningen har engasjert seg i har vært videre arbeid med opprettelsen av byarkitektstilling, samt et råd for byarkitektur. Are Risto Øyasæter trer inn i stillingen som byarkitekt ved årsskiftet 2022, og 8. desember ar-

rangerte TAF en ekstraordinær generalforsamling der Øyasæter snakket om hvilket mandat og handlingsrom byarkitekten vil jobbe i. Det ble også avholdt valg, og Ragnhild Snustad skal representere TAF og våre medlemmer i Rådet for Byarkitektur.

TAF har deltatt i juryeringen av Trondheims Byggeskikkpris, samt arrangert både befaring og utstilling av vinnerprosjektet Krambugata 2 / Peter Egges plass tegnet av Pir II arkitekter.

Arbeidet med Arkitektenes hus er også stadig i utvikling. I 2021 fikk vi til et samarbeid med Jacobsen & Svart om etableringen av en midlertidig pop-up kaffebar i Arkitektenes hus i Brattørgata. Etter et halv år med aktiv kafe i våre lokaler, ser vi at det har vært et positivt løft for å synliggjøre arkitektur som fag ut i byen.

Arkitektenes hus, foto Kristoffer Wittrup

Etter seks år som leder har Ørjan Nyheim takket for seg som leder, men sitter fortsatt i styret. Fra august 2021 består det nye styret av Thea Hougsrud Andreassen (leder), Gustav Rødde (nestleder), Ørjan Nyheim, Aurora S. Larsen, Olivier Herail, Ina Samdal, Hilde Nessa, Aroa A. Reina og Sunniva K. Einejord (student-representant).

Vår:

19. januar: Foredrag: Ladejarlen - gjøre Ladejarlen tilgjengelig for byen

15. april: Befaring: Rosendal teater / Skibnes arkitekter

26. april: Kurs: Karis lille planskole

11.mai: Foredrag: Stasjonsplassen og Trondheim sentralstasjon / Arkitema, PKA, Asplan Viak, C.F Møller

19. mai: Seminar: Dagslys i bygg

31. mai: Seminar: Praktisk bygningsfysikk for arkitekter

17.juni: Generalforsamling

Høst:

6. september: Utstilling: Trondheim kommunes

byggeskikkpris

9. september: Befaring og presentasjon: Krambugata 2 / Peter Egges plass / Pir II Arkitekter

7. oktober: Befaring og TAFari: Svanholm & Vigdal seremonirom / Norgeshus Melhus

21. oktober: Befaring: Husebyskolene / Befaring og prosjektpresentasjon på stedet / Filter arkitekter, Spinn Arkitekter, Grindaker, LARK, Norconsult, m. fl.

28. oktober: Foredrag: A-LAB + Steni

24. oktober: Befaring: Nytt lys i Nidarosdomen/ NDR, Marie Louise Anker og lysdesigner: Erik Selmer

10. november: AfterWork: Røros dør og vindu

18. november: Arkitektursamtale: Museum for kunst og design

25. november: Foredrag: Etyde

8. desember: Ekstraordinær generalforsamling: TAFs medlem til rådet for byarkitektur

Vestfold arkitektforening

2021 har vært preget av Covid-19 og det har vært lite fysiske samlinger. Til gjengjeld har det blitt avholdt seks digitale arrangement via Teams, hvilket har gitt mye positiv erfaring. Vi har nådd ut til et mye større publikum, hvor i prinsipp hele Norge og faglærte eller ufaglærte har hatt mulighet til å følge med, og dette har vi merket på besøkstallene. Det har variert på mellom ca. 50-100 personer.

Det har vært mange gode foredrag, hvor foredraget med Jan Christan Vestre (Norges næringsminister i dag), kanskje var årets skjulte skatt. Veldig inspirerende! Andre gode og inspirerende digitale foredrag var med Gaia Arkitekter, Lundgaard & Tranberg, R21 og Tredje Natur. Vi hadde også et digitalt og «lokalt» foredrag fra Tønsberg kommune som fortalte om sin mulighetsstudie *Kanalen som byrom*, som er et av Tønsbergs viktige byutviklingsområder i dag.

Vi klarte å få klemt inn to befaringer og et julebord mellom restriksjonene. I starten av september ble det en forsinket sommerbefaring til den flotte boligenklaven Horten Havneby og Horten VGS. Den opprinnelige planen var å ha en forsinket sommerfest i forlengelse av befaringen, men dette ble dessverre avlyst pga. rådende smittevernsituasjon. I oktober var det befaring til Powerhouse, i Porsgrunn, hvor vi også fikk hyggelig besøk av NAL.

Helt til sist på året var vi heldige og fikk endelig til en fysisk sosial kveld: årets julebord. Det var gledelig og viktig å få til en sosial sammenkomst, hvor vi alle kunne møtes. Det var vorspiel i SPIRs

lokaler, og middag på Stasjonen i Tønsberg. Kvelden beviste at man ikke skal undervurdere hvor mye det sosiale betyr og følelsen av fellesskap.

I det offentlige-private samarbeidet HPS, hvor VAF sitter som representant, var året 2021 start for en ny prosjektperiode, hvor nye byutviklingsprosjekter skulle prioriteres og velges. I den prosessen har VAF vært med til å definere rammebetingelsene for utvalgte prosjekter med bla. mere bruk av medvirkning, arkitektkonkurranser og mulighetsstudier.

Østfold arkitektforening

Foreningen har ved årsskiftet 108 medlemmer fordelt over hele fylket.

Styret har etter årsmøtet bestått av følgende medlemmer:

Gjermund Wibe, Halden (leder)

Ingrid Kirkerud, Fredrikstad (kasserer)

Trine Mathea Skjeltorp, Fredrikstad (sekretær)

Anna Walczyk, Fredrikstad (grafisk design, sosiale medier)

Gjermund Wibe har ved årsmøtet i 2021 sittet som leder i to perioder, og forlenger vervet inntil en ny kandidat stiller til valg. Ingrid Kirkerud har også sittet to perioder og vil stille sitt verv til disposisjon ved kommende årsmøte. Simon Øien og June Beck fratrådte sine verv ved årsmøtet i 2021 og to nye medlemmer ble valgt inn. Det er sikret erfaringsoverføring og kontinuitet i styrets sammensetning gjennom de overlappende periodene. Målsettingen er at ØAF innstiller en ny leder til valg ved årsmøtet 2022 i tillegg til ett styremedlem. Styret har i de siste periodene bestått av kun fire medlemmer og vi ser utfordringer med å fylle et femte verv. Det vurderes å legge frem forslag til vedtektsendring tilknyttet pkt 2.01 vedrørende styrets sammensetning da vedtektene beskriver at styret skal bestå av fem medlemmer. Styret erfarer at fire medlemmer i prinsippet er tilstrekkelig for å utføre sine plikter og til enhver tid gjeldende gjøremål. Forslaget vil drøftes med NALs administrasjon og deretter eventuelt legges frem for foreningens medlemmer.

Styret har avholdt fire møter i 2021. Møtene har i hovedsak omhandlet utarbeidelse og planlegging av program for arrangementer samt gjennomgang av økonomi og andre relevante forhold. Årets siste møte var viet til formell overtakelse for nye styremedlemmer og deres innføring i styret og foreningens arbeid.

Året 2020 var som året før preget av korona-

pandemien og restriksjoner som følge av dette. Det ble avholdt arrangementer, men det rådet også dette året usikkerhet i forhold til gjennomføring av planlagt program og hvorvidt foredragsholdere og andre involverte kunne stille som avtalt. Styrets planer for foreningens virke dette året ble derfor preget av uforutsigbarhet og løpende endringer. Situasjonen til tross lyktes foreningen i å gjennomføre deler av programmet.

Følgende arrangementer ble avholdt i 2021:

18. februar. Vinnerne av konkurransen for utvikling av Peterson-tomten i Sarpsborg presenterte sitt arbeid på Teams. Dyrvik arkitekter, JaJa architects og Dronninga landskap.

3 juni. Rodeo arkitekter i samarbeid med Plus arkitektur vant konkurransen om nye Sarpsborg bibliotek. Teamet presenterte prosjektet på Teams for våre medlemmer.

24. september. Høstfest og årsmøte. Utdeling av Arnstein Arneberg-prisen som dette året gikk til SG&Co arkitekter for prosjektet Slippen bakeri.

SG&Co arkitekter, foto ØAF

4. november. Befaring til vinneren av AA-prisen 2021. SG&Co viste frem sine nye lokaler og fortalte om prosjektet før befaringen. De fremmøtte avsluttet kvelden sammen på bar.

2. desember. Den tradisjonelle Juleøl ble dette året avholdt hos Link arkitektur som fikk vise frem sine nye lokaler i Fredrikstad. Sosial kveld med juleverksted, god mat og drikke.

Oppmøtet på arrangementene har av naturlige årsaker dette året vært preget av pandemien og liten forutsigbarhet knyttet til programmet og gjennomføringen. Utover arrangementene som ble avholdt på Teams har de fysiske

arrangementene utelukkende funnet sted i Fredrikstad. Foreningen legger normalt vekt på å avholde arrangementene også i øvrige byer i regionen, blant annet for å synliggjøre foreningen og vårt arbeid i et bredere perspektiv. Dette lyktes vi dessverre ikke med dette året. Vi ser det som ubetinget positivt at arrangementene knytter seg direkte til aktuelle saker og prosjekter i de ulike byene, og de få arrangementene som ble avholdt omhandlet nettopp dette, om enn i flertallet på Teams. Lokalt forankrede tema bidrar til økt engasjement rundt lokalsamfunnet og den utviklingen som skjer rundt omkring i regionen. Det ligger et potensiale for foreningen i å nå ut i de ulike lokale mediene i forbindelse med at aktuelle prosjekter og tema belyses gjennom vårt program.

Økonomien har i 2021 vært relativt solid til tross for reduserte tilskuddsmidler fra NAL sentralt i 2020. Det har vært avholdt et begrenset program og aktivitetsnivå som følge av pandemi-situasjonen, men foreningen hatt tilleggs-inntekter fra sponsorer. Medlemstallet har økt noe og vi ser ut til å være stabilt over 100 medlemmer, som også sikrer oss et økonomisk tilskudd, som igjen legger til rette for et tilfredsstillende aktivitetsnivå gjennom et normalår. Vi ser en økende trend knyttet til tilflyttere til vår region og styret bør vurdere å utrede en strategi for rekruttering til NAL og ØAF.

Det vil ikke bli fremmet forslag om å øke medlemskontingenten på det kommende årsmøtet med bakgrunn i den økonomiske situasjonen. Dette vil vurderes på nytt neste år.

Generelt opplever styret av arrangementene tas godt imot og at de fremmøte får utbytte av samlingene, både sosialt og faglig.

NAL student

NAL student arbeider for å fremme studentens interesser og er en faglig møteplass for studentmedlemmer fra AHO, BAS og NTNU. Styret i NAL student består av ti studentrepresentanter, tre fra hver skole og en styreleder. Tema i året som har gått har vært studentenes psykososiale helse, saken om ansvarsrett og å ivareta et bredt utvalg kurs og tilbud til våre medlemmer, til tross for pandemiens begrensninger.

Året 2021 begynte med strenge tiltak og restriksjoner, og alle vårens arrangement ble derfor holdt på digitale plattformer. Etter en lang nedstengning og digital hverdag i 2020 ønsket NAL student å vektlegge den psykososiale helsen blant studentene i det kommende året. Vi arrangerte derfor blant annet digital forelesning og spørsmålsrunde med psykolog i mars, der studenter fra alle skolene kunne delta, også anonymt. Viktige og aktuelle tema som ble diskutert handlet om hvordan studentene bedre kunne håndtere stress knyttet til både pandemien og studiet generelt.

I tillegg arrangerte NAL student en rekke kurs og forelesninger for medlemmer i løpet av vårsemesteret, med god hjelp fra fagmiljøet i NAL. Blant annet ble det i april avholdt skrive- og retorikkurs med Gaute Brochmann, foredrag om overgangen til arbeidslivet med Kai Reaver og foredrag om arkitektkonkurranser med Gisle Nattaas. NAL student NTNU arrangerte i mars digitalt porteføljekurs for alle våre studentmedlemmer. Det ble også avholdt mindre konkurranser på sosiale medier i løpet av vårsemesteret, der tema om "løsning på hjemmekontor" genererte spennende bidrag fra studentene.

Med lettelse på tiltakene fikk vi i høstsemesteret avholdt flere fysiske arrangement, til stor glede både for studentmedlemmer og -representanter. Endelig kunne vi møtes igjen, med både faglig og sosialt utbytte. Semesteret be-

gynte med informasjonsforedrag i september om NAL for alle førsteårsstudenter på AHO, BAS og NTNU. Generalsekretær Kari Bucher, markedssjef Peter Rånås og fagrådgiver Kai Reaver fortalte her om organisasjonen og hva NAL arbeider med. I oktober ble det av NAL student AHO arrangert besøk på Nasjonalmuseet for arkitektur, for å se verket *Girjegumpi*. Samisk arkitekturbibliotek av kunstner og arkitekt Roar Nango. Der fikk studentmedlemmer ved AHO se og lære om samisk arkitektur og byggeskikk. I november ble det arrangert befarings i lokalene til det nye Nasjonalmuseet på vestbanen, med planlagt åpning våren 2022.

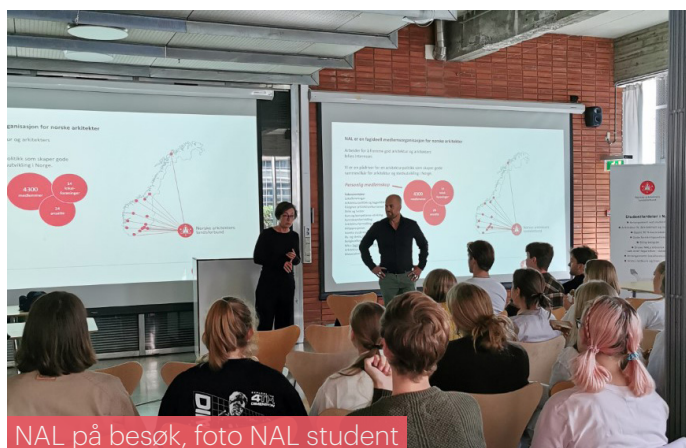

Nasjonalmuseet, foto NAL student

Til tross for lettelse i tiltakene måtte fremdeles noen arrangement avholdes digitalt av hensyn til smittevern, og NAL student BAS arrangerte i november digitalt porteføljekurs med OK kontor, for alle studentmedlemmer. Her fikk studentene tips og triks til portefølje, og dette kurset var svært populært blant studentene.

Året ble rundet av med verve- og kakestand på alle skolene i desember, julekonkurranse på BAS og det ble i Oslo arrangert kontorsafari for våre studentmedlemmer. Kontorene vi besøkte var TAG, LMR, Erik Langdalen Arkitektkontor og Pir 2. Dette var et spennende innblikk i bransjen, og tilbakemeldingen fra studentene var god.

NAL student takker for et lærerikt år, med god hjelp fra fagmiljøet i organisasjonen og spennende samarbeid med aktører i bransjen. Vi krysser fingrene for en mer normal virksomhet i 2022, og ser frem til et nytt og aktivt år med engasjerte medstudenter, faglig fellesskap og et ressurssterkt fagmiljø!

NAL på besøk, foto NAL student

Organisasjonen

NALs formål

Norske arkitekters landsforbund (NAL) er en fagideell organisasjon som arbeider for arkitektens rammevilkår og synliggjør arkitektur som verdiskaper i samfunnet.

NAL har 2856 ordinære medlemmer, 639 studentmedlemmer og 951 pensjonistmedlemmer, totalt 4446 medlemmer ved utgangen av 2021. Det er 137 flere medlemmer enn i 2020.

REPRESENTANTSKAPET

14 lokalforeningsledere

Leder NAL student

LANDSSTYRET

President

Styremedlemmer

SEKRETERIATET

Generalsekretær

Fagavdeling

Kommunikasjon/Marked

Økonomi

Administrasjon

TIDSSKRIFTENE

Arkitektnytt

Arkitektur N

Representantskapet (RS)

NALs representantskap består av en representant fra hver av våre 14 lokalforeninger, i tillegg til en studentrepresentant fra hver av de tre godkjente arkitekthøyskolene i Norge: AHO, BAS og NTNU.

Årets RS-møte ble avholdt 24. september 2021 i Arkitektenes hus i Josefines gate i Oslo.

Saker knyttet til budsjett, valg av nye ressurser til komiteer, vedtekter for lokalforeningene og NALs vedtekter ble gjennomgått.

I tillegg ble mulighetsstudien for utviklingen av Josefines gate og et senter for bærekraftig byutvikling, bygg og arkitektur diskutert, sammen med justering av medlemsgrunnlaget i NAL og lokalforeningsmidler.

Representantskapets medlemmer i 2021:

Oslo arkitektforening (OAF): Siri Jæger Brudvik

Østfold arkitektforening (ØAF): Gjermund Wibe

Hedmark og Oppland arkitektforening (HAF):
Agata Suchecka

Drammen arkitektforening (DAF): Anders Granli

Vestfold arkitektforening (VAF): Johan A. Jordtveit

Telemark arkitektforening (TeAF): Kristine Glenna Kragset

Agder arkitektforening (AAF): Gunn T. Rike
Johansen

Stavanger arkitektforening (SAF): Ingrid Njå
Sekse

Bergen arkitektforening (BAF): Morten Falbach

Sogn og Fjordane arkitektlag (SoFA): Torkjel
Bruland Lavoll

Møre og Romsdal arkitektforening (MAF): Gitte
Langlo

Trondhjems arkitektforening (TAF): Thea
Hougsrud Andreassen

Nord-Trøndelag arkitektforening (NoTA): Quang
Luong

Nord-Norges arkitektforening (NAF): Linda V.
Nielsen (ordstyrer)

Studentrepresentant AHO: Guro Laa

Studentrepresentant BAS: Sara Bjørnevik

Studentrepresentant NTNU: Oda Lægran

Landsstyret

Landsstyret er valgt av representantskapet og er forbundets øverste virksomhet. Landsstyret ansetter generalsekretær og redaktørene i Arkitektnytt og Arkitektur N. Styret avholdt seks ordinære styremøter i Oslo og deltok på digitale lokalledermøter samt det årlige representantskapsmøtet.

Virksomheten

NALs samlede virksomhet ble ledet av generalsekretær Kari Bucher.

Medlemstall per 31.12.2021

Oslo arkitektforening, OAF	1887
Østfold arkitektforening, ØAF	128
Hedmark og Oppland arkitektforening, HAF	113
Drammen arkitektforening, DAF	124
Vestfold arkitektforening, VAF	115
Telemark arkitektforening, TeAF	82
Agder arkitektforening, AAF	128
Stavanger arkitektforening, SAF	240
Bergen arkitektforening, BAF	306
Sogn og Fjordane arkitektlag, SoFA	44
Møre og Romsdal Arkitektforening, MAF	391
Trondhjem arkitektforening, TAF	318
Nord-Trøndelag arkitektforening, NoTA	52
Nord-Norges arkitektforening, NAF	118
Direkte medlemmer (utlandet)	61
Sum	4446

Lokalforeningene

Lokalforeningene i NAL skal stimulere til faglige og sosiale aktiviteter lokalt og være en pådriver for befaringer og sammenkomster.

Mange av lokalforeningene har et godt samarbeid med medlemmer fra andre arkitektorganisasjoner, som NIL og NLA, og disse samarbeider ofte om arrangementer.

Lokalforeningene har tilgang på en fast ressurs i sekretariatet, som er felles kontaktperson for alle lokalforeningene. Vedkommende bistår med ulike saker, avhengig av behov, men med hovedfokus på arrangementer, og med å utvikle arrangementer på tvers av fylkesgrenser. I tillegg legges det til rette for jevn kontakt mellom sekretariatet og lokalforeningene gjennom et månedlig uformelt digitalt møte. Agendaen varierer og kan for eksempel inneholde saker som skal opp på representantskapsmøtet eller ønsker og behov for inspirasjon og kompetanseheving.

Samarbeid med andre – myndighetskontakt

Nasjonalt fagorgan for arkitektur og landskapsarkitektur - UHR

Det som tidligere ble kalt profesjonsrådet for arkitektutdanning, skal samordne høyere utdanning og forskning innenfor fagområdet. I 2021 skiftet rådet navn til UHR Nasjonalt fagorgan for arkitektur og landskapsarkitektur. Det skal gi råd i overordnede faglige og fagpolitiske

spørsmål. NAL har observatørstatus. Det har ikke vært avholdt møter i 2021.

ROM for kunst og arkitektur

NAL er en av stifterne. Arkitekt MNAL Don Lawrence er styreleder og arkitekt MNAL Sveinung Gjessing er styremedlem.

Stiftelsen Arkitekturmuseet

NALs representanter i perioden 8.4.2021 – 7.4.2025 er arkitekt MNAL Aleksander Oldrup Jensen og arkitekt MNAL Gudrun Molden (styreleder).

Priser

Pristildeling der NAL har oppnevnt jurymedlemmer:

Betongtavlen

Betongtavlen deles ut av Norsk Betongforening. NALs oppnevnte jurymedlemmer er arkitekt MNAL Inger Anne Landsem og arkitekt MNAL Vidar Knutsen. Betongtavlen 2021 ble tildelt Enebolig i Alexander Kiellandsgate i Sandnes, tegnet av Trodahl Arkitekter

Foto: Rasmus Norlander

Murverksprisen

Prisen deles ut av Norsk Murforum. NALs oppnevnte jurymedlemmer er arkitekt MNAL Gro Eileraas og arkitekt MNAL Jostein Bjørndal. Murverksprisen deles ut for fremragende arkitektur i henholdsvis tegl- og blokkmurverk. I 2021 gikk prisen til et byggverk i teglstein, Wesselkvartalet i

Asker, tegnet av Vignæs+Kosberg++ arkitekter.

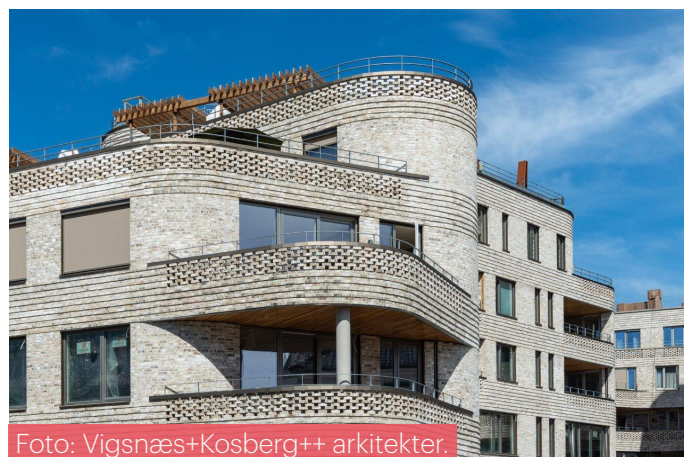

Foto: Vignæs+Kosberg++ arkitekter.

Statens pris for byggkvalitet

Kristian Augusts gate 13 i Oslo, tegnet av Mad AS, vant prisen i 2021. Kommunal- og moderniseringsdepartementet oppnevner jury. Arkitektene var representert ved arkitekt MNAL Tor Inge Hjemdal, arkitekt MNAL Heidi Bjørn og arkitekt MNAL Cecilie Bjerke Skjømming (vara)

Foto: Kyrre Sundal

Samarbeid med andre organisasjoner

Internasjonalt samarbeid:

Union of International Architects (UIA)

UIA er en internasjonal organisasjon som blant annet arrangerer verdenskongresser hvert tredje år. Kongressen skulle opprinnelig vært avholdt i Rio i 2020, men på grunn av covid ble den utsatt

til 2021. Den ble primært avviklet digitalt. Kongressen for 2023 skal avvikles i København 2. – 6. juli, og har tematikken *Sustainable Futures – Leave No One Behind*. NAL er representert i et «Coordinating Council» Det ble holdt et statusmøte i desember i København, men på grunn av ny nedstenging i samfunnet, deltok Norge digitalt. De nordiske arkitektforbundene er tilsluttet UIA i en felles medlemsseksjon for Vest-Europa. Seksjonens sekretariat er fra 1.1.2018 ivaretatt av Danmark. Arbeidet koordineres gjennom nordiske styremøter. Formålet med møtene er todelt. For det første å diskutere hvordan den nordiske seksjonen i fellesskap skal respondere og aksjonere på av saker som UIA arbeider med. I tillegg er møtene en arena for gjensidig kunnskaps- og erfaringsutveksling.

Architects Council of Europe (ACE)

NAL deltar som "special status"-medlem. Dette innebærer fulle rettigheter og plikter, med unntak av retten til å inneha presidentvervene. Medlemskapet inkluderer også Arkitektbedriftene og Afag, som bidrar til å dekke kontingent og delta på generalforsamlinger. ACE arbeider med faglige og yrkesrelaterte saker (næringsinteresser), spesielt knyttet til EU-systemet og direktiver som vedrører utøvelsen av arkitektyrket og offentlige konkurranse- og innkjøpsordninger. NAL har deltatt på generalforsamlinger.

European Forum for Architectural Policies (EFAP)

Forumet er et samarbeidsorgan for departementer, profesjons- og kulturorganisasjoner innen EU og EØS-området med ansvar for arkitektur.

Nasjonalt samarbeid:

European Norge

Stiftelsens formål er å fremme nyskapende ideer innen boligbygging og byutvikling gjennom internasjonale arkitektkonkurranser for arkitekter under 40 år. NAL har vært representert i styret ved prosjektleder Kai Reaver. Kaleidoscope har sekretariatsfunksjonen.

Arkitektbedriftene i Norge (AiN), Arkitektenes fagforbund (Afag), Norske landskapsarkitekters forening (NLA) og Norske interiørarkitekters og møbeldesigneres landsforening (NIL)

Det er fortsatt et tett samarbeid rundt prosjektet *God arkitektur for et bedre samfunn*, med jevnlig møter fasilitert av Doga. Samarbeidet rundt høringer fortsetter der vi har sammenfallende interesser.

Det er jevnlig møter mellom administrasjonen

i NAL, NIL, NLA og Afag samt møter mellom daglige ledere og generalsekretærer i NAL, NIL, NLA hvert halvår.

AS Arkitektenes hus eiendom

NAL og Oslo arkitektforening eier hver nær 50 prosent av eiendommen. NALs to oppnevnte styremedlemmer er Adnan Harambasic og Kari Bucher.

I 2021 sa Stein Düring opp sin stilling som mangeårig daglig leder for huset. Saja eiendom har gått inn for å forvalte den daglige driften. Det er også utskifting av styreleder. Jørn Mortensen fra Høyskolen Kristiania er valgt inn som leder.

Jugendstilsenteret i Ålesund

Arkitekt MNAL Thor Slingstad sitter som styremedlem for Stiftelsen kulturkvartalet ut 2020. Jugendstilsenteret inngår i stiftelsen.

Sekretariatet

Ansatte 24 årsverk. Med FutureBuilt 30,5 årsverk

Generalsekretær:

Kari Bucher

Fagavdelingen

Leder/fagsjef: MNAL Camilla Moneta

Fagrådgiver: MNAL Gisle Nataas, konkurranser og parallelle oppdrag

Prosjektleder: Perann Sylvia Stokke

Fagrådgiver: MNAL Lise Larstuvold, ansvarlig Bylivsenteret

Fagrådgiver: MNAL Daniel Lund Godbolt

Fagrådgiver: MNAL Benjamin Barth (fra mai 2021)

Fagrådgiver: MNAL Dagny M. Bakke, leder kursvirksomheten i NAL

Fagrådgiver: MNAL Måns Davidson, konkurranser, innovasjon og prosjekter

Fagrådgiver: Høringer: MNAL Kai Reaver (30%)

Fagrådgiver: Eva Storrusten

Økonomi

Controller: Anne Walseth

Økonomimedarbeider/medlemsrådgiver: Bente Finstad

Biblioteksleder, medlemsrådgiver:

Pernille Mofjell

Kommunikasjon- og markedsavdelingen:

Kommunikasjonssjef: Annicken Vargel

Kommunikasjonsrådgiver/nettredaktør: Børge Sildnes

Markedssjef: Peter Rånås

Redaksjonen

Redaktør: MNAL Gaute Brochmann

Redaktør og journalist Arkitektnytt: Ando Woltmann

Redaksjonssekretær ArkitekturN: Åsne Maria Gundersen

Designer ArkitekturN: Anne Brun

Journalist/redaksjonell medarbeider Arkitektur N: Solveig Nygaard Langvad (i permisjon)

Journalist Arkitektnytt: Torbjørn Tumyr Nilsen

Journalist Arkitektnytt: Torgeir Holljen Thon

Norske arkitektkonkurranser, NAK (pdf på nettsiden www.arkitektur.no)

Redaktør: MNAL Gisle Nataas

Utleide NAL-ansatte (til og med 31.1.2022)

FutureBuilt

Programleder: Birgit Rusten

Prosjektleder: MNAL Stein Stoknes

Prosjektleder: MNLA Guro Aalrust

Prosjektleder: MNAL Erlend Seilskjær

Fagrådgiver: MNAL Ulla Hahn

Fagrådgiver: Reidun Aasen Vadseth

Kommunikasjonsrådgiver: Pia Bodahl

Komiteer

Kontrollkomiteen

Komiteen består av:

Leder: MNAL Ketil Kiran

Medlem: MNAL Kjersti Nerseth

Medlem: MNAL Kristoffer Bundlie

Pandemien har satt sitt preg på virksomheten også i 2021. Det meste av kontakten mellom medlemmene i kontrollkomiteen og mellom komiteen og forbundet har foregått via e-post og telefon. Det har bare vært holdt ett ordinært møte, på Teams, etter at Kristoffer Bundlie var blitt oppnevnt som komiteens tredje medlem.

Det ble heller ikke i 2021 meldt inn mange saker eller spørsmål til komiteen. Bortsett fra jevnlig kontakt med administrasjonen (se senere), fikk komiteen henvendelse fra en av lokalforeningene om forståelsen av bestemmelsen i NALs vedtekter om utformingen og godkjenningen av lokalforeningenes vedtekter. Kontakten med administrasjonen har i all hovedsak dreid seg om forbundets vedtekter. Komiteen har vært nøye på å understreke at det ligger utenfor dens mandat å ta stilling til det materielle innholdet i vedtektene,

og at komiteen bare kan uttale seg om uklarheter og inkonsekvenser som det bør ryddes opp i.

Kjersti Nerseth representerte komiteen under representantskapsmøtet.

Komiteen har ikke registrert noe behov for å sette i verk spesielle aktiviteter i 2021.

Komiteen for etikk og tvister

Komiteens har i 2021 bestått av Per Stenseth, Steinar Andersen, Merete Wiel Finckenhagen, Anna Andrea Vik Aniksdal og Michael Ramm Østgaard. Sistnevnte trådte inn som medlem etter Aniksdal.

Komiteens sekretær har vært Dagny Marie Bakke.

Det har blitt avholdt fire møter, hvor det er blitt behandlet syv klager på medlemmer. Sterkeste vedtak har vært «påtale». Med utgangspunkt i en av klagesakene har komiteen, etter bestilling fra Landsstyret, levert en betenkning om forholdet mellom juridiske og etiske problemstillinger i klagesakene.

Konkurransekomiteen

Konkurransekomiteen er felles for Norske arkitekters landsforbund (NAL), Arkitektbedriftene i Norge (AiN) og Norske landskapsarkitekters forening (NLA).

Norske interiør og møbeldesigneres forening (NIL) har observatørstatus.

I 2021 bestod komiteen av følgende personer:

Oppnevnt av Norske arkitekters landsforbund:

Nestleder: Per Højgaard Nielsen, Bergen

Per Suul, Oslo

Oppnevnt av Arkitektbedriftene:

Leder: Christian Dahle, Oslo.

Arvid Bjerkestrand, Bergen

Eva Helene Haanæs, Trondheim (til 31.08.2021)

Nina Kielland, Trondheim (fra 13.12.2021)

Oppnevnt av NLA:

Line Løvstad Nordbye, Oslo

Oppnevnt av NIL: (observatørstatus):

Elin Helene Skjeseth Bashevkin, Oslo

Komitesekretær:

Gisle Nataas, konkurranseleder i NAL

Formålet med komiteens arbeid er å få en høy kvalitet på arkitektkonkurranser som utlyses og gjennomføres i Norge. Komiteen prøver med sitt arbeid å påvirke at flere oppdragsgivere,

offentlige og private, velger arkitektkonkurranser med løsningsforslag som metode for å anskaffe arkitekt. Komiteen ønsker også å sørge for gode rammebetingelser og faglig bredde i arkitektkonkurranser som NAL er involvert i og andre konkurranser vi har mulighet å påvirke. At arkitektkonkurranser evalueres med høy faglighet er viktig, og komiteen sørger for tilstrekkelig arkitektfaglig kompetanse i utvelgeseskomiteer og juryer. Arkitektkonkurransemarkedet endrer seg, og komiteen diskuterer også utvikling, forbedring og kvalitet i nye konkurranseformer med løsningsforslag.

Det gjennomføres fire til seks møter årlig.

Faste punkter på alle komitemøtene:

- Liste over pågående og nye konkurranser
- Oppnevninger til utvelgeseskomiteer og juryer
- Resultater fra siste gjennomførte konkurranseprosesser.
- Ved behov gjennomgang av spørsmål knyttet til konkurranser NAL har kommentert.

Pris- og stipendkomiteen

Komiteen består av:

MNAL Paul Woodville, Oslo (leder)

MNAL Are Risto Øyaseter

MNAL Liv Møller-Christensen

MNAL Øyvind Beyer

Pernille Mofjell, NAL (komitesekretær:)

Komiteen avholdt fire møter i 2021.

De åtte siste årene har komiteen, i tillegg til behandling av søkere på spesielle vilkår og Statens kunstnerstipend, hatt ansvaret for å oppnevne NALs representanter til diverse priser og utvalg.

Komiteens innstillinger til Statens kunstnerstipend for arkitekter er nå til behandling i Kulturrådet.

Tretten søknader om medlemsopptak på spesielle vilkår ble behandlet, hvorav fem ble opptatt som medlemmer.

Valgkomiteen

Valgkomiteen har hatt følgende sammensetning:

MNAL Magnus Jørgensen OAF (leder)

MNAL Magne Bergseth MAF

MNAL Johanne Taugbøl OAF

MNAL Jonas Velken Kverneland OAF

MNAL Adnan Harambasic OAF frem til 26.03.2021

Valgkomiteens oppgave er å avgi innstilling til representanskapet om valg av president og medlemmer av landsstyret. I 2021 var det Gisle Løkken (president), Marina Bauer og Aleksander Oldrup Jensen som sto på valg fra landsstyret. Med bakgrunn i vedtektene, komiteens interne

vurderinger og samtaler med generalsekretær og avtroppende president, ble følgende kriterier lagt til grunn for innstillingen: kontinuitet, erfaring, endringsvillighet, representasjon og en samlende leder. Adnan Harambasic ble innstilt til styreledervervet og Marina Bauer til gjenvalgt for ett år. Aleksander Oldrup Jensen ble erstattet av Ellen de Vibe. Valget ble, i likhet med foregående år, utsatt fra forsommeren til høsten grunnet Covid-19 og gjennomført 24. september 2021.

NAL student

Leder NAL student: Charlotte Elisabeth Mellbye (AHO), fra 1.10.2020

Studentrepresentanter:

NTNU: Oda Lægran, vara: Per Kristian Elgseter Sundet

TAF: Guro Reinaas

BAS: Kjartan Necklemann, vara: Sara Bjørnevik

AHO: Charlotte Elisabeth Mellbye. Guro Laa, vara: Peder Idsøe Røed, OAF vara: Rakel Emilie Emhjellen Paulsen

KONTINGENTER

Årskontingent til NAL var i 2021 (i kroner):

Ordinært medlemskap: 5.710,-

Pensjonister: 1.948,-

Studenter 920,-

Lokalforeningskontingent

Innkreves av NAL, men fastsettes av den enkelte lokalforening og varierer i størrelse. Hittil har fire foreninger innført egen pensjonistkontingent. Disse er OAF, TeAF, SAF og NoTA.

Legat og stipend

Ingen av NALs to legater ble utdelt i 2021 grunnet lav renteavkastning. Legatenes navn er:

- Legatet Arkitektene Backer, Poulsens og Sverres legat til arkitekter MNAL,
- Arkitektene Hanssens og Lenschows legat til arkitektstudenter som er medlem i NAL

NALs styre er legatstyre, mens Pris- og stipendkomiteen innstiller kandidater.

NALs støttefond

Fondet har eget styre, som består av følgende personer:

Arkitekt MNAL Knut Selmer Bachke (leder),

Arkitekt MNAL Grete Greve Aubert

Arkitekt MNAL Ingrid Hildrum

Arkitekt MNAL Jan Arnfinn Mork (vara)

Det var ingen møter og ingen utdelinger i 2021.

Hovedtall fra regnskapet

(alle tall i 1000 kr.)

Resultatregnskap	2021	2020	2019
Driftsinntekter			
Kontingent, abonnement og annonser	28 358	26 214	27 146
Prosjekter, kurs, andre inntekter	19 625	17 045	24 049
Sum driftsinntekter	47 983	43.259	51 195
Driftskostnader			
Tidsskrifter, prosjekter og kurs	15 113	13 392	16 619
Personalkostnader	22 461	20 240	24161
Lokaler, kontorhold, IKT	4 561	5 200	5 517
Andre kostnader	4 441	4 383	4002
Sum driftskostnader	46 576	43 228	50 299
Driftsresultat	1 407	31	896
Finansinntekter og finanskostnader	14	54	131
Årsresultat	1 421	85	1 027
(alle tall i 1000 kr.)			
Balanse pr. 31.12.			2019
Eiendeler			
Anleggsmidler	2 276	598	1 043
Omløpsmidler	21 312	20 612	19 845
Sum eiendeler	23 587	21 210	20 888
Egenkapital og gjeld			
Egenkapital	14 003	12 582	12 497
Kortsiktig gjeld	9 584	8 628	8 391
Sum egenkapital og gjeld	23 587	21 210	20 888